

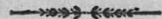
SAMPO,
RUNOLLISTO

VUONNA

1847.

C. A. Gottlundilta.

*«Yöllä päivät jatketaan,
Virsillä vähät oluet.»*

HELSINKISSÄ.

Painettu C. A. GOTTLUNDIN luonna

1847.

IMPRIMATUR:
Germ. Fredr. Aminoff.

Muissa kansoissa on jo kauvan ollut tavallinen, vuosittain, toimiltoja tällöisiä pieniä, usseen kuvillakin kaunistettuja, ja soitannolla (med musik-bilagor) soatettuja, runollisia kokouksia — nuorten ajan-ratoksi ja mielen-vietoksi. Jos heissä kohtakin ei aina tavatak mitään erinomaista runollista älyä, niin harjoittaavat kuitenkin aina kansassa levitteä pienempiä, somasti tehtyjä, laulelemia; jotka, niinkuin muutki kevään kukkaiset, loistaavat aikansak, kunneka toas lakastuuvat, ja unoutetaan toisiin uusiin. Toisin puolin antaavat tällöiset Runollistot tilaisuutta nuorillen Runoilioillen, ja vasta alkavaisillen Laulajoillen; heissä, jaksojansa myöten, ensin koitella ja harjoittaa runollisia taitojansa. Eiköshän sitten, meillen Suomalaisillenki, kävisi tällöisiä synnytteä, omaksi mieleksemme ja huvitukseemme? Tämä olkoon nyt ensimmäinen koek näissäkin aikeissamme, siinä toivossa jotta tuo ei toki lie viimeinenkään.

Jos löytäisimme tämän otolliseksi moamiehillemme, niin mielisimme kohta, ja ehkä jo Jouluksikin, toimitto teille vielä toisen ehkä paremman ja loavullisemman.

Helsinkissä, Kesä-kuun 21 päivänä, vuonna 1847.

C. A. GOTTLUND.

SUOMI *).

Suomi istui suru-suulla
Kielen vieraan tiellä.
Annas, kultainen, mun kuulla,
Mierukka, sun mieleis!
Onkos sulla,
Niinkuin mulla,
Toivotusta vielä?

Suomi loati, lausumalla,
"Jumala sen tiennee!
Lausui kieli, laulamalla,
"Vielä toivoo liennee!

*) Ennen jo painettu Suomalaisessa 1846, N:o 1.
Soattaa laulaa samalla nuotilla kuin: "Minä olen
poika, jot' ei surut paljon painaa.

"Jospa oisi

"(Niinkuin voisi)

"Suuret niinkuin pienet.

"Mutta moni Suomen-poika

"Muuksi jo on tullut;

"Monipa ei enää voika....

"Puhuu niinkuin hullu;

"Toinen kieli,

"Toinen mieli,

"Tavaksi on tullut.

"Sepä tuhmat turmeloo,

"Ja viisaat villiin soattaa;

"Yhtä, toista, murteloo,

"Ja kaikki moahan koataa.

Suomi surki,

Puheen purki,

Itki omoo moata.

Suomenmoa *)

"Omat moat makuammat,
"Omat mehät mieluammat.

Kuules, kuules kuinma laulan,
Suomenmoa!

Kuinma virttäisi viritän,
Suomenmoa!

Mutt' ei kuulek kultaiseni,
Suomenmoa;

Eikä arvaak armahani,
Suomenmoa.

Sill' on murheet muistissani,
Suomenmoa!

Mieli-pahat mielessäni,
Suomenmoa.

Kuitenk' laulan lapsilleni,
Suomenmoa!

Joikin koto-joukolleni,
Suomenmoa.

*) Ennenki jo painettu Suomalaisessa N:o 2, lauletaan kuin: "Näinmä Suomenmoan palawan, hoi, hoi, hoi!"

Opetteles poikoisias,

Suomenmoa!

Ettei ouk parempoo moata,

Suomenmoan,

Eikä kansoo kauheempata,

Suomenmoan,

Eikä kieltä kalliimpata,

Suomenmoan.

Neuvoitteles neiteisias,

Suomenmoa!

Ettei ouk suloisamp' moata,

Suomenmoan,

Eikä missään mieluumpata,

Suomenmoan;

Eikä kieltä kauneempata,

Suomenmoan.

Tyyvyk, tyyvyk tyttö rukka

Suomenmoa'an!

Miellyk, miellyk Suomen kukka

Suomenmoa'an.

Suopi sullen sulhaisia,

Suomenmoa;

Yltä kyllin ystäviä,

Suomenmoa.

Taivuk, taivuk poika rukka
Suomenmoa'an!

Sukuisi on suurentanna
Suomenmoa,

Esi-vanhemmais elännä
Suomenmoass';

Siitynynnä, syntynynnä,
Suomenmoass'.

Viel' on sioa sinullaik
Suomenmoass',

Öivallista, onnellista,
Suomenmoass'.

Paljon on näitä Neitoisia
Suomenmoan,

Sini-silmän sirkkuisia
Suomenmoan;

Ota yhtä, tahi toista,
Suomenmoast';

Kasvattaa kauniita paljon,
Suomenmoa.

Niinpä lauloi Väinämöinen:
"Suomenmoa

"Se on paras muista maista,
Suomenmoa".

Niemi niemeen, soari soareen,
Suomenmoa,

Talot taipalten takana,
Suomenmoass',

Kumpu tuossa, salmen suussa,
Suomenmoass',

Koivut kosken korvakolla,
Suomenmoass'.

Montaik noit on notkelmoita
Suomenmoass,

Jyvämaita jylhäköitä,
Suomenmoass';

Viitoja on vilmäköitä
Suomenmoass',

Syvänmaita synkiöitä
Suomenmoass';

Joissa hirvet hiihtelöövät
Suomenmoan,

Porot poikia teköövät
Suomenmoan.

Salot täynnä soalistakin,
Suomenmoan ;

Selännillä särvintäkin,

Suomenmoan.

Kalat uivat rannoillenkin

Suomenmoan,

Kauppa käypi kaukoakin

Suomenmoan.

Rauha onnen rakentaapi

Suomenmoan,

Uskollisuus uuistaapi

Suomenmoan.

Pellot veronsa veteäpi

Suomenmoan,

Miesi toimella eleäpi

Suomenmoan.

Sillä laulan lapsilleni:

"Suomenmoa

Se on paras muista maista,

Suomenmoa".

Suomesta pois-lähtyäni *).

(Merimiehen Laulu).

Jo ma olen Suomesta tullut,
 Savon moasta samonna;
 Jo ma olen Tnruussa ollut,
 Pohjan maita poljenna;
 Nytmä miehun merellä,
 Liehun laineen eärellä:
 Kuules, kuules kultainen,
 Milloin kotiin tultaineen?

Suloinen oli Suomessa olla,
 Isän kullan majassa;
 Tukala oli Turusta tulla,
 Istua koarella laivassa.

*) Painettu jo ennen Suomalaisessa, N:o 4; lauletaan kuin: "Minun kultani kaukana kukkuu."

Niinkuin kyyhky kyykistiin,
 Orren alla kyyristiin:
 Kuules, kuules kultainen,
 Milloin kotiin tultaineen?

Purjeet pantiin pursiin peällä,
 Honkan latvoin laitettiin;
 Tuulell' tuimall', kovall' seällä,
 Halki laineen laskettiin.

Voahet vaipui laijoillen,
 , Vesi parskui paijoillen:
 Kuules, kuules kultainen,
 Milloin kotiin tultaineen?

Suomen salot, Suomen soaret,
 Vaikenivat silmistäin;
 Ilman pielet, taivaan koaret,
 Suljivat meit' sylisään.

Pilvet maita pimitti,
 Silmissämme sinitti:
 Kuules, kuules kultainen,
 Milloin kotiin tultaineen?

Ystävät ne jäivät sinnek,
 Vieretellen veikkojaan;
 Purjeet veivät meitä, minnek
 Tuuli lykkäis, voimallaan.

Muillen maillen laskettiin,
 Aluksella astuttiin:
 Kuules, kuules kultainen,
 Milloin kotiin tultaineen?

Monta kertaa muistan vielä
 Koton kauniin paikkoja,
 Ussein juohtuu vielä mielein
 Muinoisia aikoja;

Isäin, emäin, siskoini,
 Ja mun kulta-sirkkuni:
 Kuules, kuules kultainen,
 Milloin kotiin tultaineen?

Yksin laulan minä tiellä,
 Ouvoss' joukoss' ollessain;
 Suomalainen olen vielä,
 Vaikka muihen vallassa:

Jumala mun auttakoon,
Kotihin toas laittakoon!
Kuules, kuules kultainen,
Milloin kotiin tultaineen?

Meri-mies *).

Pois lähkem' pojat laivoihin,
 Jotk' mieli merell' männä;
 Ja jok' ei pystyk vaivoihin,
 Niin jeäköhönkin tänne.

Jos tuulet ois viel' huimemmat,
 Ja hurjemmat kuin ennen;
 Niin o'omme myökin tuimemmat,
 Sill' antakaamme männä.

Kyll' meren mulkat tunnetaan,
 (Mikäpäs meijät esteä?)
 Ja tuulen kourat punnitaan,
 Jos suinkin köyvet kesteä.

*) Ennen jo painettu Suomalaisessa N:o 16; lauletaan samalla laulannolla kuin: "Pois marsii pojat pohjanmoalt!"

Niin annak laineen liehua,
 Niin lennän niinkuin lintu;
 Ja annak tuulen riehua,
 Niin mänöö että vinkuu.

Sill' meren myrskyt jyskäköön,
 Ja pieksäköhön toistaan;
 Ja ukko tulta iskeköön,
 Jott' taivaat kaikki loistaa;

Ja pilvet kaikki peittäköön,
 Niin moata, että merta;
 Ja raju-ilmat heittäköön,
 Jos vettä ei — niin verta;

Niin täss' ei ketään pelätäk,
 Jos oisik Tursas ihte;
 Jos kuollaan tahi eletään,
 Niin se on muka yhtä.

Sill' minä miesi merellä,
 Jos suinkin toinen löytyy;

Ja seison surman eärellä,
Jos kohta kuolla täytyy.

Niin laskem' laivat irroilleen,
Ja purjeet puihin pankee,
Jos Turri-Tursas kiroilee,
Niin luontoini ei lankee.

Sill' minä hampain pureilen,
Ja torjun häntä vastaan;
Ja jos ma mitä suruilen,
Niin se on tupakastain.

Suomalaiset *)*(Suomentama).**(Kimakasti).*

Suomessa muinonkin juotiinpa nuon!

Voitettiin maitapa kaukana tuonn'.

Nytkipä viel',

Samakin miel';

Kukapa mies?

Häänpä nyt käyköönki muihenki e'es!

(Eänäkesti).

Suomessa juotiinpa nuon! —

Voitettiin maita, vieraisten luonn'.

Kukapa nyt meistä mies,

Häänpä nyt käyköönki muihenki e'es!

*) Lauletaan kuin: *"Götherna fordomsdags drucko ur horn."*

(Karkiasti).

Muinon oli tapa, meijän moassakin, ett' laulais-
samme juuva pulloimme — ja sitten, kuin urotpa
vanhat, tapeltiin nuon.... Pulloini juon!

Nytkin viel',
Meill' on sama miel';
Niin uskon mie.

Miehet! kyll' löytyypi ne, jotka juuvakin voi.
Niin Sankaripa, tuo,
Hään onki mies;
Hään viep meit' ies.

Norjan Suomalaisissa.

Vuonna 1821).*

Paha sanaa,
Kipiä kärsiä.

Minä laulan laiha poika, miten täss' on laita;
Laulakohon laveampi, joka paremp' taitaa!

Totuutta on tottumatoim puhua ja kuulla;
Kehumista köyhkiämpi uskoa ja luulla.

Paljon teäll' on pahojakin, pakanoita paitti;
Vallattomuus valloillaan, ja — Laki ompi vaitti.

Kaikki teällä surkutteloo, suuret että pienet;
Vaivaisilt' on varoansa varakkaammat vieneet.

Rikkaat teällä riitelöövät, köyhät verot maksaa;
Mies on, joka lahjoillansa lakitointa jaksaa.

*) Painettu jo ennen Suomalaisessa N:o 6; lauletaan melkeen samalla tavalla niin kuin: "Ei ole ajat, niin kuin oli ennen."

Puheet tästä juoksutetaan sinne että tänne;
 Moni miesi huikenteloo, jok' oil vaka ennen.

Viran soap' kuin vilpistelee, kunnian kuin petteä;
 Kuuluisa on jokainen kuin kunniansa jätteä.

Koiria teäll' koroitetaan, palveliaan ja kuullaan;
 Uskollist' ei uskotak, ja rehellistä luullaan.

Surma seisoo suun ovella, jos puhutaan totta,
 Onni kova kohtajaa, jos tuosta selvän ottaa.

Vielä pojat poloiset hyö turvahansa uottaa,
 Miehet rievut valittaa; — voan kuka heihin luottaa?

Min'en tajjak tajjollani heijän huolet auttaa;
 Enkä tajjak omin neuvoim, enkä toisen kautta.

Laulanmahan lapsillemme miten tavat taipuu;
 Mutta kohta ite kuolen, ja mun eäni vaipuu.

Laulakoon siitt' lapset mejän, lapsenlasten lässä
 Kuinka muinon, murheen kanssa, elivätten tässä

Nyt ja Ennen *).

Ennen eli jokainen kuin *asian oil laita*;

Nyt on kukiin *kelvotoin*, ja *itara*, ja *saita*.

Ennen piti meijän miehet *kunniansa* suurin;

Nyt on *rahat* rakkaammat, ja *kallihimmat* juurin.

Ennen oli miehen *sana* lujempi kuin *rauta*;

Nyt on *lupa* luikkia, ja *valat* tuskin auttaa.

Ennen miehet hikoilivat *työssä* kaikki päivät;

Nyt niin *viina* viiyyttää, ja juokсутtaa nuo räivät.

Ennen joivat jonkun kerran *ystävinsä kanssa*;

Nyt niin juopi joka miesi, *yksin*, *kotonansa*.

*) Tämäkin on ennen painettu Otavan II Osassa p. 304—305. Lauletaan kuin: "Ei ole ajat, niin kuin oli ennen" &c.

Ennen löytyi aitoissamme *pellavaa* ja *liinaa*;
 Nyt ei löyvyk talossa — kuin *velkoa* ja *viinaa*.

Ennen löytyi huoneessamme tarpeheita aina;
 Nyt, jos mitä tarvitaan, niin täytyy kohta *lainaa*.

Ennen sovun aviossa, *toverit* ne toivat;
 Nyt ne toruu toisinaan, ja tappeloo kuin koirat.

Ennen seurais' *akka* aina ukkoansa myötä;
 Nyt hän vieraan vuotehella viettelöök in yötä.

Ennen oli *neijot* nöyrät, tynneet *tytöt* vainoot;
 Nyt on *likät* ilkiät, ja ylpiät on *vaimot*.

Ennen kävi *poika* kerran tyttöänsä luokse;
 Nyt hän muihin muksihinkin yö-jalassa juoksee.

Ennen anto *piika* tuskin sulhaiselleen suuta;
 Nyt hän muillen muikarillen antaa vieläik muuta.

Ennen *lapset* kasvatettiin kurihissa Herran;
 Nyt niin kurittaa he vanhemmansa monen kerran.

Ennen oli *Pappi* paras ystävä ja tuttu;
 Nyt on sillä, laissa, joka miehen kanssa juttu.

Ennen laulo *Lukkair* ite, kirkossa ja häissä;
 Nyt hään toista laulattaa, ja ite ompi päissä.

Ennen tutki *Tuomair* aina mikä oli totta;
 Nyt hään ensin taskun-pohjat tarkoin kaikilt' ottaa.

Ennen oli *Lautamieskin* laissa hyvin norkko;
 Nyt hään istuu pöyvän-peässä kontallaan — ja
 torkkuu.

Ennen *Vouti* tilin teki veroista ja muusta;
 Nyt hään heitteä rästiksi, ja panttoo kustaik kuusta.

Nimismiesi ennenkin hän toimessansa suitti;
 Nyt ei vielä vuuen peästä hänestä ouk kuitti.

Ennen *Mittair* puikon pisti juuri rajan-selkään;
 Nyt hään rajat rakenteloo tikkuihensa jälkeen.

Ennen oli *Kauppamiehet* rehelliset vielä;
 Nyt ei muuta luonistu kuin kielletyllä tiellä.

Ennen oli *Sotamiehet* tappelussa tuimat;
 Nyt hyö pauhaa pavossaan, ja juovat niin kuin
 huimat.

Virkamies ennen oli virassansa nöyrä;
 Nyt on jalka jäykkä jo, ja selkä-ranko köyrä.

Mitenkäs siitt' *minä* olin? — Elin niin kuin
 Herra;

Nyt on kaikki kaonna, voan — laulan vielä
 kerran:

"Joka kiitteä *vanhoja*, hään *nykyjähän* moittii;

"*Ajat* oli kiistallaan, voan — *vanhatpa* nuo voitti.

Vanha Koarlolainen *)

Kyrön tappeluksesta.

(19:nä päivänä Helmi-kuuta v. 1714).

Murheet oil meillä muinon, suru suuri Suomessa.

Laa, lii, lu lii-lu, lii-lu, laa-li, laa-li, laa.

Itkulla moni Isä istui muinon huoleessaan.

Laulanma Savon-lapsi, korvessamme kotonain,

Siitäpä so'asta kuin piettiin Kyrön pellolla.

Laulakee työkin lapset, pojat pitkin Pohjanmoan!

Suur' oli miesten mnrha muinon muka Suomessa.

Talvella, tanhualla, tapeltiin ja tapettiin,

Lumella, pakkaisella, lämmeä verta vuotattiin.

*) Ennenki jo painettu Suomalaisessa N:o 12. Jokaisen sanan (vers) lopullen pannaan laulaessa aina tätä hyryä lisäksi, "*Laa, lii, lu, lii &c.*" Koarlolaisiksi" (Karoliner) kuhuttiin vanhoja Sotamiehiä, jotka olivat palvelleet Kuningasta Koarle XII:nettä.

Armsfelti tappeli kuin poika kyllä puolestaan;
 Mutt' oli koiruus kuitenkin' hevois-miesten puolessa.
 Kahestin vihollisten viistot moahan viskattiin,
 Kahestik heijän joukot syrjihin jo sysättiin.
 Kylmäksi moni syän kylän alla kyhnistiin;
 Monelta Jeäkäriltäik jäsenet ne jäykistiin.
 Silloin niin miehet meijän olivat jo voitollaan,
 Pakkopa pani vihollisten parvet painumaan.

Kun oli *De la Barre* tepastellut tiehensä,
 Ja oli viekas vienyt hevois-miehet myötänsä,
 Silloin niin Suomen sulhot surkeasti surmattiin,
 Monikin kannus-jalka kaunihisti murhattiin.

Venäjän hevois-väki kiersi kylän ketoja:
 Niinpä nuo keihäs-miehet peäsi meijän takana.
 Siitäpä vasta puuha syntyi joka puolelta;
 Siinäpä monen liha lämmit'tiin ja leikattiin,
 Siinäpä miehet monet miekan kanssa muokattiin.
 Niinpä nuo Suomen pojat piirit'tiin ja piiskattiin,
 Pahoinpa tässä heitä hakattiin ja hoaskattiin.

Vieläpä kerran tässä toistaan kovast' koiteltiin,
 Vieläpä kalpoin kanssa Kasakoita voiteltiin,
 Paj'netin kanssa heitä painettiin ja paiskattiin.
 Veri se roiskui kyllä heijän roima-housuiltaan,
 Tihjästi tippui heijän lihavilta lihoiltaan.

Kuin oli vähennyt jo väki meijän puolella,
 Eik' ollut enemmänkään jälellä jos puoliaan,
 Silloin niin pakko pani meijän pojat painumaan,
 Sep' oli mies kuin peäsi Venäläisten miekoilta.
 Herrat ne tässä kaikki heittivät henkensä:
Freudenfelt ammuttiin, jok' oli koko kauhia.

Vieläpä Kyrön kankas kahtojansa karvastaa,
 Vieläpä Napon-notkot Suomen verta hijottaa.
 Ei ole luita kaikki peitettyynä turpeessa,
 Ei ole miesten kallot kaikki vielä mullassa.

Joki kuin juoksi tässä (Kyrön kymiks' kuhutaan)
 Lainehti kesäkauen miehiä ja miekkoja.
 Suvella suot ja korvet rupeisi jo sulamaan,
 Nyt vasta vaimo-rukat löys'vät Ukko-vainoitaan.

Emät ne ehtivätkin tässä kukiin lapsiaan,
Neijot ne kuulusteli tässä kuhik kultoaan.

Vaikk' oli muoto musta, kasvot kaikki lahoina,
Vaikk' oli hanken alla kaikki talvet hautoina,
Kuitenkin voattehista tunsivatten tuttujaan.
Monikin veli tässä vieritteli veikkojaan.

Ilmolan isännistä monta tässä itkettiin,
Laihelan lapsistakin toista tässä kaivattiin,
Tästäpä Vöyriäiset veihti-vyöllä vyörättiin,
Tässäpä Kyröläiset kynsillähän kyyryllään.

Muinoisat muistojamme murehella muistellaan,
Vanhoja aikojamme aina vielä arvellaan.
Lakkaan jo laulamasta, lausujani lopetan,
Tajattokos paremmin, niin rupeeppas siit' panemaan.

Laa, lii, lu lii-lu, lii-lu, laa-li, laa-li, laa.

Tappelus-Laulu *)

Hyvä tapa tappelussa,
Se lyö joka ennättää.

Sota on syttynnä,
Linna on piirit'ynä;
Rauhat on purettuna,
Rajat on murrettuna;
Miehet, mänkee sinn',
— johon teitä tarvitaan!

Joutuke pojat välleen,
Noutake maitanne jälleen;
Miesten miekkoja myöten,
Viha-miestänne lyöten,
Miehet, mänkee sinn',
— jopa teitä tarvitaan!

*) Ennen jo painettu Otavan II:ssä Osassa p. 307—309 kussa hänen laulantoakin (*melodi*) tavataan; ja josta se on sitten otettu Suomalaisen 13 Numeroon.

Pyssyt jo laukiavat,
 Tykit jo paukahtaavat,
 Kassarat heiluu käissä,
 Rautaiset lakit päissä;
 Miehet, tehke työ
 — mitä teiltä voitaan!

Viholliset, tuolla,
 Rypäilöövät suolla;
 Pelkeävät meitä,
 Mutta emme heitä.
 Miehet, malttakaa,
 — vielä heitä tavataan!

Haakkaa hyväst' heitä!
 Nakkaa poikki päitä!
 Jotta suonet rippuu,
 Jotta suolet tippuu:
 Miehet, muistakaa
 — mitä teiltä voitaan!

Lyö, niin kaulat katkii!
 Lyö, niin kalvat ratkii!

Lyö, ett' luut ne luskaa!

Lyö, ett' rustot ruskaa!

Miehet, seälii heit'

— jotk' on teijän armossa!

Jopa ne karkoavat,

Huutaa ja parkuavat,

Juoksoovat kaikki korpeen,

Saroihin ja kortteih'n;

Miehet, tulkaa tänn',

— että teitä kostellaan!

Urot ootten uljaat,

Suomen parhaat Sulhat!

Autuas ja ankar',

Suomen suurin Sankar',

Tule sinä tänn',

—että sua siunataan!

Tulkee meijän syliin!

Tulkee meijän kyliin!

Tulkee vaimoin huohmiin!

Tulkee lasten suojiin!

Suomalaiset kaikk',

— työpä mejän kunnia!

Moansa pelastajalle *).

(Ruotista suomennettu).

Niin poika, jos sull' syän lie,
 Vanhojais nouvata!
 Niin jouvuk tähän hätään, sie;
 Ja moamme pelasta!

Niin mieluisa ei lähti lie,
 Kukkaisten liepeella, —
 Niin suloinen ei päivä viel',
 Kuin kuolla moallensa.

Sun voipa-töitäis kuultuiksi-
 pa aina tulla sais',
 Ja laulettaisiin ijäksi
 Ylistös-runojais.

*.) Lauletaan kuin: "O Yngling om du hjerta har" &c.

Nimeisi meitä muistuttaa! —
 Nuorikin neitopa
 Hään kukkaisillaan kostuttaa
 Ja hautais kaunistaa.

Kalevan Tytär *).*Loilu **).*

"Kuules mun Emoini, kultasein — kuuleppas,

"Laskek minun keollen käymään!

"Vieläpä niin!

"Pie suus kiin!

"Olithansa keolla öyläin. —

"Kuules mun Emoini, kultasein — kuuleppas,

"Laskek minun kukissa käymään!

"Vieläpä niin!

"Pie suus kiin!

"Olithansa kukissa öyläin. —

*) Lauletaan arvollakin kuin "Yksi päivä nyt ehtii ehtoolle, ei murheesta mistäkään tietäk. &c. Ennen painettu Otavan II Osassa p. 315 — 317.

***) Loilu, *Ballad*. Aineeksi on otettu tarinaa jota luetaan Ganand. *Mythol. Fenn.* p. 30.

"Kuules mun Emoini, kultainen — kuuleppas,

"Laskek minun marjassa käymään!

"Vieläpä niin!

"Pie suus kiin!

"Olithansa marjassa öylöin. —

"Kuules mun Emoini, kultainen — kuuleppas,

"Laskek minun karjassa käymään!

"Vieläpä niin!

"Pie suus kiin!

"Olithansa marjassa öylöin. —

"Kuules mun Emoini, kultainen — kuuleppas,

"Laskek minun kylässä käymään!

"Määppäs jos! —

"Luuletkos

"Ettäsä kotihis lögrvät?

Piikapa läksi: ja keollen hän kävi,

Ja pitkin Pohjan-maita hän juoksi.

Mitäs hään tei?

Ja mitä hään vei

Emonsa kultansa luokse?

Piikapa läksi: ja keollen hään kävi,
Ja Karjalassa kauvas hän juoksi.

Mitäs hään tei?

Ja mitä hään vei

Emonsa kultansa luokse?

Piikapa läksi: ja keollen hään kävi,
Ja Savon-maita samoi, ja juoksi.

Mitäs hään tei?

Ja mitä hään vei

Emonsa kultansa luokse?

Piikapa läksi: ja keollen hään kävi,
Ja Hämeen-maita hätin hään juoksi.

Mitäs hään tei?

Ja mitä hään vei

Emonsa kultansa luokse?

Piikapa läksi: ja keollen hään kävi,
Ja Uuen-moasta Turkuhun juoksi.

Mitäs hään tei?

Ja mitä hään vei

Emonsa kultansa luokse?

Löysi hään kyntäjän, ja hevoisen ja auran,
Ja kaikki hään helmassaan peitti.

Kaikki hään voi,

Ja kotiisak toi:

"Kuules mun kultainen Äiti:

"Minkäpä Herhiläsien lehossama löysin?

"Moassa se möyräis ja möykkäis.

"Taritui niin

"Karttuihin kiin,

"Ja turpeessa toukkais ja töykkäis.

"*Kuules mun Piikasein, kultasein — kuuleppas,*

"*Laskek häntä mehtähän jälleen!*

"*Tänneppä hyö*

"*Tuloovat. Myö*

"*Vaivumme pois tästä välleen."*

Niinpä ne laulovat Kalevaisen lapset,

Ja minä heijän voimaansa kiitän.

Moasta ja soist',

Muuttivat pois,

Eik' heit' ouk kuuluna siitten.

ANNA MARIA *).

P a k i n a

Suomenettu WALTER SCOTIN Ivanhoesta.

Anna María, jo hämävät helvieä!
 Kuules mun kultain — jo päivänmä neän!
 Jo linnut ne laulaa, ja sumut ne selvieä;
 Hoi, Anna María! — Nouseppas jo!
 — No, niin nouseppas jo!

Anna María, jo oamu on käissäme,
 Mehtämies torvellans' tojotteloo;
 Ja korvet ja kalliot kaikkuuvat eissäme.
 Ylös, mun kultaini! nouseppas jo,
 — No, niin nouseppas jo!

*) Laulettava vanhoin *Skottilaisten* laulun-soitolla.
 Ennen painettu Otavan I Osassa p. 540; kussa
 myös soitantonsakkin tavataan.

*Voi Tybalt! mun kultain, kuin unta ei suonut;
 Mun muiskut ne muistuttaa unestain viel!
 Ei koskaan ouk päivä tänn' tuttavain tuonut,
 Niin kuin se salainen, suloinen, yö,
 — Kuin se suloinen yö.*

*Niin laulakoot linnut, kuin usmat on poisi,
 Ja soittakoot sarvet — niin monta kuin ois!
 Kuin unein ei häviäis. Jopa tuo jäi!
 Ja Tybalt, mun kultain, sun unessain näin,
 — Sua unessain näin!*

Ruusu Orjan-tappuraisen *).

ATTERBOMILTA.

(Suomentama).

”Ruusu kulta! (Perho loatii
 Illan hämärrellessä)
 Miksi eroisi mun soatti
 Suruun? Pimenööpi moatki —
 Vasta syvän-yöllä voatii
 Lempi — lempi
 Peätteä liittoonsa.”

Ruusu, itkein, virkki: ”*tästä*
Lähek Perhoinen jo pois!
Pimeyspä meijät estää —
Halaamasta m’ua peästä!”

*) Lauletaan kuin: ”*Hulda Rosa, Fjäriln frågar*” &c.

Oamuksipa tuota seästä!

Mietii — mietii,

Sinusta, voan sois'n."

Kuu jo valollansa, hellä,

Suloitteloo koko moan;

Kussa Ruusu nukkui, välleen

Perhoinenpa joutui jälleen,

Kuiskais, päivän koittais, hällen:

"Nouse! — nouse!

Hyväillä jo soan."

Harakan-varpu-Heinä *).

ATTERBOMILTA.

(Suomennettu).

Harakan-varpu-Kukkainen
 Keolla seisoi yksinään,
 Kaunis, suloinen, heinä!
 Niin tuli eteläisen kans'
 Neitopa laulain tanssians'.
 Hään tuil — hään tuil
 Niin onellinen juur'.

*"Voi, (mietti kukka) jospa voan
 "Sen onnen ainoasti soan,
 "Heinien hehkuks' tulla!
 Kuin tyttö noukahti sen pois',
 Ja painoi poveensa — viel' sois'*

*) Lauletaan kuin: *"En blyg Viol på ängen stod"* &c.

*"Jos voan — jos voan
 "Vähäiseks' hetkeks' voan!"*

Voan tyttö tuil: jo pettiin hään,
 Sen pienen kaunokaisen peä
 Tuil jalaltaanpa koatuks'.
 Hään painui, vaipui; *"muttapa —
 Ma kuolen! voan tok' sinulta;
 Tehtäis! —tehtäis!
 Sun jalkais juurella."*

Ilta-ruikutos *)

(Suomentama).

Pojat, yöllä, laulaen leppeesti tyttö-kultaisensa
ikkunan alla.

Kaunis tyttö, josma sais'n
Sanan sulta aivan!
Siitten olisinma vait,
Enkä s'ua vaivaak.

Vapautettu piteä sun,
Yksin, vallan käynteä;
Korkeinkinpa onni mun,
Tahtoaisi täytteä.

Kuules, kultain, sanani:
Tules tännek luoksein!
Uskoppas mun puheeni,
Vannon nimeis vuoksi:

*) Lauletaan kuin: "*Sköna flicka tillåt mig blott ett ord Dig fråga!*" &c.

Hurskas ompi mieleni!
 Jos myö joutuis yhteen,
 Lupaan, vannon — kieleni
 Ei piek muuta pyyteä.

Painuk, vanhan nureista,
 Poikaisi jo syliin!
 Rakkauen soat murheistais,
 Ystävyyttä hyvin.

Majassamme voisit sie
 Onnellinen olla;
 Lykyliseks' tulisit,
 Sen moar' soisin tulla.

K a r l i a i n e n .

Ukko (Tytön isä) hawaittuaan, toruu heijät, ikkunansa
 awattua, ylimmäisestä huoneen-kerrasta.

So, taas! Pahuuspa! Mikäpä häly? Mänkeä
 tiehenne! Kukaapa laulaa? Kukaapa laulaapi ja uskal-
 taiksen piteä remua? Mänkeä pois! Tokkos määät?

Mitkämpä korwettawat työ? Mitkämpä korwettawat työ! Eikös jo loput? Ettenkö herkiäk jo pois? Ettenkö herkiäk jo pois?

Antti, haappas^a wahin! Totta peäsen tästä möläst; sillä owat juowuksissa. Ne juoma=ratit, ne juoma=ratit, ne haijoo oltta, wiinaa, aina tänn'. Mänkeä pois! Tokkos mää? Sen tulen ruuat, wimmat, työ! Sen tuhat tulimaiset työ! Ettenkö taukoof! Ettenkö luowuf telmämäst! Ettenkö luowuf telmämäst?

Senköös perkeleenkö pojat, jotka kiljuuwat kawulla, ja häwittää muihen yölepoo? Mänkeäpäs pois! Sill' muutoin huiwan tänn' yö=wartian, jof' wiep' teit' katraikkaan; kusja jeätten kunnef luunne sammaltun. Josma otan ruoskain, tulen sinn', niin hakkaan hartianne, ettei ykskään ruoto ehjäks' jeäk! Sen wannon ma; ja huut! ja mänkeä hii=teen! Mänkeä hii=teen! Tuhmat siat, Huut! Mää helwettiin! Mää helwettiin! Mää helwettiin!

Tähet ja Kuu *).

Tähet ne paistaa
 Ainakin moahamme tänn';
 Taivas se loistaa
 Yöllä, kuin päivälläkin!

Murheet ja huolet
 Voittaavat mieleemme teäll';
 Taivaassa, tuolla,
 Ollaan kuin voiton jo peäll'!

Jos mulla oisi
 Siivet, kuin linnulla on,
 Lenteämmä soisin
 Moastapa — taivaisehen!

Missä on toista,
 Kauniimpi kahtoa muu?

*) Lauletaan kuin: "*Stjernorna blinka ned på min ödsliga stig*" &c.

Kuin, koska loistaa,
Taivaalla, tähet ja kuu!

Kass' kuin tuo kahtoo,
Mieluisast', moahankin tänn'
Kultain, hään tahtoo
Olla mull' ystävänäin.

Silmällä, tuolla,
Valvoovat onnemme net;
Toisella puolla
Vastapa onneisi neät!

Laulakee veikot,
Taivaanki valloillen myös!
Vaikka on heikot
Eänemme, kehnoisi työs.

Kuu jopa kuulee,
Arvaakin laulumme hään;
Etkössä luule,
Jott'ei hään meijätkin neä?

Soitas siitt' Suomi,
Helkytäk kantelettais!
Iloa tuomme
Moastais ja taivahastais.

Suun-anto *).

(Suomentama).

Ma olen nuori! Vereni-
pä pohtuu suonissain;
Parasta, jota tiijänki,
On soaha suuta, vain.

Ja joski tyttöin halais' mie,
Niin riivattupa kaikki lie;
Sill', josma toivon miten voan,
Niin ei se synnyk kuitenkaan.....

Noapurin töttö, kauniskin, *ly*
On paras kultani!
Jo kerran luontoin karkaisin,
Ja otin syliini:

*) Lauletaan kuin: "Jag är så ung, min blod så
het" &c.

Mutt', lempo, kaulavoatehist'
 Tuil neula, joka sormein pist';
 Ma juoksin pois, kuin verta vuos',
 Ja suunkin anto — se jäi tuoss'.

Jo häntä kerran siitten ha'in,
 Ja tapais'n portissaan;
 Mä hänet käsihini sain,
 Ja pyysin suuta voan;
 Mutt' silloin joutui isä sinn',
 Joka tuil porstuastakin;
 Ja silloinkin se siihen jäi,
 Mun täytyi olla — ilman, näin.

Ma, rannallaik, sen tapaisin
 Niin mieli-lempöinen;
 Toas pyysin suuta samaisin.
 Hään sanoi: "veikkonen!"
 Ja suutansa jo ojensi;
 Voan silloin talon koiraki
 Mun puri seäreenipä, niin
 Jott' täyvyin heitteä, kaikki, siin'.

Kuin öylöin kävin sivuitsen,

Hään sanoi, hiljain, nuon:

"Ma akkunani avaitsen,

"Ja outan sinun — tuonn"! "

Ma tulin, toivoen, niinkuin muut,

Ja nostin ylös tikapuut;

Voan katkeis, pahat, noustessain;

Ja suuta — empä soanut vain.

Ja niinpä ainakin se lie —

Vaikk' olen vielä nuor',

Voan jos en suuta soak, niin mie

En maltak olla nuon.

Niin sanoppas, kuin kuulet niit',

Mitäsmä olen tehnyt siit'?

Kosk' eipä ykskään auttanoon,

Ja suuta mulle antanoon.

Kosia *).

Mielessänipä minä kannan
 Murheen, jokapa on jo vanha;
 Eikä ykskään nyt taijak auttaa,
 Paihti sinä, ja sinun kautta.

Niinpä tämäkin liika vaiva
 Syämmeni jo pohjat kaivaa;
 Enkä tiijäk mitäs mun puuttuu,
 Mielessänipä kaikki muuttuu.

Yö on kolkko, ja päivä kylmä;
 Mutta, kultuein, sun silmä —
 Sepä lämmitteä mun mielein,
 Ja mun soattaapi ilon tielle.

*.) Lauletaan kuin: "*Under bröstet bär jag en smärta*" &c.

Sie oot kaunis, ja sie out koria,
 Sie out nuori ja varsin soria!
 Ilmankoski pa minä soisin
 Jotta, seurassais, aina oisin.

Sie out linkki, ja sie out nöyrä;
 Minä vanha, ja selkään köyrä.
 Niinmä vannon — ett'en mä taijak
 Tulla aikoin, ell'emme naijak.

Rupeek vaimokseni mullen!
 Annan ihteni, ijäks', sullen.
 Siitt' ois onni ja lykky koissa,
 Murheet painuisi kaikki poisi.

Kuules kultainenpa neitti!
 Mitäs sanoisi sun äitis,
 Jos me uskalsimme pyyteä —
 Peästä, naimisilla, yhteen?

No, niin annetaanpas sitten suuta!
 Sepä alku, ja siitten muuta.

Kirkollenkipä siitten käyvään,
 Tehhään kaikkipa temput täyven!

Siitt' ei sanomista oisi kelleen,
 Jotta joutuipa kovin välleen;
 Sillä aikansak kuhik voatii,
 Ell'ei tytti jo kätkyyn soatiin.

Morsiain *).

(Ruotista suomenettu).

Jo valmis on sun heä-pukuis!
 Silkistäpä, sininen;
 Myö soatamme sun sulhais luoks',
 Ja ikuks' iloon viimen!
 Uus ja kaunis morsiain-puku!
 Silkistä, sininen. :|:

Kukat ja ruusut, kustaik lai,
 Ne kasvaa kaikki siihen;
 Voan mistä sulhain tästä sai,
 Ja kellen niit' nyt viijään?
 Uus ja kaunis morsiain-puku!
 Silkistä, sininen. :|:

*) Lauletaan kuin: "*Vi bundit ihop en bröllopskrans*" &c.

Jo monta vuotta keträis sie
 Keltaista pellavaisi;
 Sen säijes hiusta hienompi,
 Ja lankais kaunis varsin.
 Uus ja kaunis morsiain-puku!
 Silkistä, sininen. :|:

Voan kosk' on kosa jo teäll',
 Ja viimen vuosiik männyt;
 Niin kosk' hään sai mit' haki teält',
 Hään kaikk' on sovittanut.
 Uus ja kaunis morsiain-puku!
 Silkistä, sininen. :|:

Frithiofin Sota-Laki *).

TEGNÉRILTÄ.

(Ruotista suomennettu).

Nyt hään purjehti pois meren aukioillen,
 Hään läks' kaukaa kuin soalistaan hak';
 Mutta soturioitansa kurissaan pit'.
 Voitkos kuulla sen meriläis-lak'?

«Ei piek huoneissa moata, eik katoksen all':
 «Vihamiesipä tuvassaik lie;
 «Makoo kilpeisi peäll', ja piek miekkaisi käiss'
 «Peitteheksiki taivahais pie!

«Lyhyt vasaran vars' ompa voivalla Thor,
 «Kynnär'-pitkä on miekkakin Frein;

*) Lauletaan kuin: "Nu han sväfvade kring på det ödsliga haf" &c.

«Siin' on kyll'! Jos oot mies, riennäk vihajais peäll';
«Sillä lyhyt ouk miekkaisi ei.

«Vaikk' on rajukin tuul', purjeis nokkahan sa'a!
«Hauskaat ovatki myrskyiset seät;
«Laskek venoisi vesillen — pelkur' on hään
«Joka vältteä — vaikk' pohjaankin määät.

«Vapa neitonen moall', ei ouk merelle sen;
«Joski Freiija, hään pettäis sun voan;
«Sillä poski punainen on viekkaus juur,
«Ja sen paulat on kiemuransa.

«Viinaa vanhatki joi, olek päissäis sie myös!
Jos voan kunnolla kannatat sen.
«Joka hoipertaa moalla, hään nouskoon ylös;
«Voan jos horjut, määät — pohjahan päin.

«Jos neät kauppiaan purtta, niin suojelek sen!
«Mutta heikko hään — maksakoon työs;
«Hään on voitonsa orja, sie merellä mies;
«Paremp', kultansa, miekkaisi myös!

«Ja'ak, merellä, soalistais arvalla vaan;

«Miten käyp', elä pahaksi paak!

«Mutta kuninkas ite — ei arpahankaan;

«Hään voan kunnian, yksinään, soap'.

«Nyt neät soturit jo, siinä kina ja työ;

«Käypi kiivaast' jo kilpeihin kiin.

«Jos sa askelen vältät, soat eroisi meilt':

«Tie kuins tahot! — voan laki on niin.

«Tyyvyk voitollais! Voan, joka armoais pyys',

«Sill' ei puolta, hään riitaa ei suok;

«Niinpä kuulek sen rukousta nytkin myös:

«Konna se, jok' ei seälisi tuon'.

«Niin on merellä tapa, ja mies ompi hään

«Joll' on hoavoja rintansa täys;

«Annak vereisi juosta, vaikk' päivän ja yön,

«Sijok siitten — jos mejän out mies'.

Niin hään julisti lainsa, ja nimensäkin

Tuli kuultuiksi vieraisiin mai'n;

Eikä löytänyt vertaansa aallojen peäll':

Ja sen joukot, ne sotivat ain'.

Mutta ite hään perällä istui, ja siin'

Kahtoi siniseen syvyyteen päin:

«Olet synkkä! Voan sinussa rauha tok' lie,

«Kosk' ei peälläisi löyvykkähän.

«Joski Jumala suuttuisi, miekkahan hään!

«Jos niin suotu on, koatunen mie!

«Mutt' hään pilvessään pysyy, ja mietöksillään

Hään voan hätyttelöopi mun miel'.

«Voanpa tappelussa, niin on korkeissaan hään,

«Nousoo, kotkana, ilmohinsa;

«Ja sen ohta on kirkas, ja kuuluu sen eän',

«Kuin hään kokasta salamoittaa.

Niinpä aina hään voitosta voitollen läks',

Oli vakava voahtien peäll';

Ja haän kulki eteläänpä soaresta soar',

Kunnek tulipa Greekan mereen.

Kuinpa korpcita näk', tuolla allojen luo,
 Kussa temppelit notkistaiksen —
 Mitä oatteli — Freja sen tietää, ja sie;
 Ja, te Runojat, arvaatten sen.

«Täss' on asuntomme, teällä korpi ja soar',
 «Teällä kirkko, jonk' isäni näi!
 «Se oil tännepä, johonma kultuein pyys';
 «Mutta, mieletöin, pohjoiseen jäi.

«Eikös onni, ja rauha, ouk metistöss' teäll',
 «Eikös muistit lie pylvien luo?
 «Niinkuin rakkaisten kuiskeet on lähteisten eän':
 «Linnut laulaavat runonsa, nuo.

«Missä Ingeborg nyt? Lie hään hyljänyt mun,
 «Vanhaan vaivaiseen Ruhtinahan?
 «Emmä soatak sen heitteä, jos henkissä lie;
 «Jos ma saisin tuon nähäksein voan!

«Jo on vuottapa kolm', koska kotoa läks'n:
 "Koska näinmä nuo runoisat moat.

«Tokko tunturit siellä viel' henkissä lie,
«Liekkö kesä mun syntymä-moass'?

«Isäin hauvallepa minä istutin puun;
«Vieläköhän lie kasvava tuo?

«Kuka korjannoon tuon? Annak voimaisi, moa!
«Sillen taivaskin, kastettais, suok!

«Miksi viivymme viel', näissä vieraissa maiss'
«Otan verot, mies'murhaaja mie —

«Kyll' on kunniaksein! Ja toi kultakin, tuo,
«Emmä missäkään arvossa pie.

«Jopa lippukin osottaa pohjoiseen päin!
«Pohjassakin on rakkaimmat moat;

«Niinpä seuraanki taivaisten tuulien myöt',
«Jopa palajan takaisin toas.

Frithiof tuloo Kuninkaan

Ringin tykö *).

TEGNÉRILTÄ.

(Ruotista suomennettu).

Ring Kuninkas, rahillaan, jouluna olta joi,
 Sen viereen istui puoliso, nuor' ja kaunis toi;
 Kuin syys ja suvi nähtiinpä niitä vierekkään,
 Tuo oliik sulo kevät, se kolkko syksy hään.

Niin tupahanpa tuli jo ukko vieras sinn';
 Hään peästä jalkoin asti nahoissa pukeiksin.
 Hään piti kepin käissään, ja kävi kyyryssään;
 Mutt' korkeemp' kuin ne toiset, niin oli kuitenkin'
 hään.

Hään istuaksein paniin, sopessa, pankolla;
 Siin' onki köyhäin paikka, ainakin arvolla.

*) Lauletaan kuin: "Kung Ring han satt i hög-
 bänk om Julen och drack mjöd" &c.

Nuo hovinherrat nauroit, ja iskit silmänsä;
Ja sormellaan osotti, ukkoa, ilvensä.

Nyt vihastuipa vieras, sen silmät leimahtaa;
Hään miehen, yhen heistä, rinnoista kiini soa,
Ja sukkelasti keänsi sen ylös-alaisin.

Ne toiset vaikenivat: myö oisiik tehnyt niin.

«Mitäpä häly tuolla? Kuf' murtaa rauhaani?
«Niin tules ukko tänne, puheillen, kultani!
«Mitä on nimeis? Mistäs jä olet? Mitäs hait?
Niin sanoi, vihapäissään, kuninkas — muuta pait.

«Kyll' paljonpa sa kysyt! Voan minä vastaan sull':
«En annak nimein kellen; se kuuluupi minull'.
«Katumuksessa synnyin, puutos mun taloni;
«Tänn' tulin Ulvilasta, — siin' vietin yötäni.

«Ma ennen muinon kulin, merellä, laivalla;
«Sill' oliik vahvat siivet, se lensi ilolla.
«Mutt' nyt jo hyljättynä, se jäätyy rannalla;
«Itek oon vanhaks tullut: vaivapa vanhalla.

«Ma tulin tiijustellen, opiksi mieltäisi,
 «Niin tehtiin mullen pilkkaa, en olek narriksi!
 «Ma sain niskasta narrin, ja keänsin häntä päin.
 «Suok anteeksi Kuninkas! — Tok' vahinkoksi ei.»

«Et pahoinpa ja panek sanojais, weikkoenen!
 «Sill' funnia wanhoillen: istuppas pöyvällein!
 «Boan heitäk hoamuis poisi! Sun soisin nähäksin!
 «Piilten ei ilo synnyk, toivonpa ilon, näin.»

Ja nytpä, vieraan peältä, läks' karhun nahka vain,
 Sen vanhanpa siassa, nyt nähtiin nuorukain;
 Ja otastapa aina hartioin liepelle,
 Sen kelta tukka laineht', kuin kulta-viipeleet.

Hään seisoi siinä, uljas, sini-sametillaan,
 Hopein solettu vyössään, kussa tapiola
 Oil kauniist kuvaeltu, peotkin, luonnossaan,
 Ne, ympär kupeitansa, tavoitti toisiaan.

Kalvoisimessaan kantoi renkaan, kullasta, uus;
 Kupeeltaan riipui miekka, kuin tuli-leimaus,

Silmällä vakavalla, hään kahtoi ympär nuon —
Hään kaunis oil kuin *Balder*, ja uhkea kuin *Thor*.

Hämmästy'n Inkan poskeet, ne muutti karvansa:
Kuin revontulet poahtaa tunturin hankia,
Kuin kahet lillukaiset, tuulen tuimuuessa,
heilyyvät laineen peällä — niin liehytt' rintansa.

Nyt puhalsivat torveen, ja kaikki biljaks' jäi,
Sill' nyt oil luvan hetki, jota käytettiin näin:
Sinn' tuotiin oras Frejrin, joll' omena oil suuss',
Kukilla kaunistettu, nelj-ryömin, kaunis, uus',

Ja Ring Kuninkas repi harmaja hapsiaan,
Hään koski posson ohtaan, ja teki lupansa:
«Ma wannon woittaaakseini sankarin *Frithiof*,
«Niin *Frej* mun auttafooni, ja *Odin* ja myös *Thor*!

Irvistellenpä naurain, nyt vieras kohottiin,
Silmänsä, suutuksissaan, vihasta leimahtiin;
Hään löi miekkansa pöytään, jott' raikkui salissa,
Ja ylös kaikki urot ne hyppäis rahistaan.

«Niin kuuleppas, Kuninkas, mun lupauksein myös!
 «Tuo Frithiof on mun heimo, sen tunnen, se on mies.
 «Ma vannon hänen puolta ma piän ikäni,
 «Avulla Tuonen neijon, ja terän miekani.

«Kuninkas, naurain, sanoi: «Kyll' olet rohkea!
 «Tot' sanat vapaat olkoon Kuninkaan hoviassa;
 «Suotappas' häntä, Rotnink, parhaillais mi' on läss'!
 «Ma soisin hänen jäävän, kaikelji talveks', täss'.

Ja Rotnink viinasarven hään otti, täynäns, nuon;
 Härän otasta soatu, kalupa kaunis tuo.
 Jaloilla hopeisillaan, monenki renkaan kans',
 Kuvilla vanhoin aikoin, kirjuttamisillans'.

Silmällä moahan kahtoin, hään tarjoi sarven täll';
 Mutt vapisipa käsi, jott viina ripsaht' peäll'.
 Kuin päivä-lasku vuohen kukkaapa punoittaa,
 Niin polttivat pisarat sen kauniin sormia.

Ja mielelläänpä, vieras, hään sarveen otti kiin.
 Ei kaks' sen tyhjäksi juonut, jott' miehiks' mainettiin;

Voan heti, arvaamatak, Rotninkin hyväksi,
Niin voipa, yhell' kerrall', sen, yksin, tyhjensi.

Runoja kanteleensa hään otti samassa,
Ja lauloi runon kauniin, rakka'ista pohjassa:
Hagbartista ja *Signest'*, ihaisest' laulaissaan —
Syämmet kovat sulii kupariss' rinnoissa.

Hään *Valhallasta* lauloi, ja *Einherijästä*,
Vehkeistä uroin vanhoin, moalla ja merellä;
Käsi jokaisen miekkaan, ja silmät kiihoitt' hään,
Ja sarvi aina kulki, joukossa, yhtänään.

Kovinpa siellä juotiin, kuninkaan hovissa;
Jokainen uros oliik hyvinpä huitissa,
ja mäniik siitten moata, hiljaisest' rauhallans';
Voan Ring, kuninkas vanha, hään makais In-
kan kans.

Katteini-Rouvan HEDVIG HELENA**RANSAYN** (Syntynynnä **TAWAST**)**kuolemasta, kuultuapi** *).

Ainapa surunki sanoja soahan,
 Ainakin kuuluupi kurjuutta voan;
 Murheet, ne seuraavat meitäkin moahan,
 Huolet, ne tummentaa taivaan ja moan.

Niinpä nyt silmäni sinua kaipaa,
 Syänki suruupi, lähtyäis pois;
 Toasi jo tuonela turviinsak saipa
 Yhön mun ystävän; — monta ei ois.

Kasvoit kuin mansikka: punoitit aina,
 Loistit kuin lillukka — iloksi voan;

(*) Sillä laulannolla kuin: "Sitter i högen hög-
 ättad höfding" &c.

Kypsyit, ja he'elmöitit, armaani vaina!
Hajottain lemuais ympäri moan.

Tok' ei sun päiväiskään paistanut aina:
Pilvet ne toisinaan pimitti sen;
Elämän vaiheet, ne mieleemme painaa,
Tok' sinä kannoit ne — kärsiväinen*).

Tulin kuin outo tänn' vieraiseen moahan,
Kaukoa, meren ja vesien ta'a;
Kyllähän ainakin tuttuja soahan,
Voan en tok' semmoista ystävää soa.

Olit kuin äitini, olit kuin sisko!
Kultainen, olit kuin ystävät lie;
Harvoinpa onni mull' vertiöis viskoo,
Harvoinma semmoista tapaan, kuin sie.

Lempi oil luontoisi, rakkaus mieleis,
Syleisi hyvyttä täynnä oil siell';

*) Varsin jo vanhalla iälläään (90:nettä vuotta eläisään)
oli vainaja, viimeisiä vuosia, pian sokeena.

Suus' oli suloinen, mesinen kieleis,
 Mutta sun syän oil sulavamp' viel'.

Sillä nyt hauvalleis kyynelein kylvän;
 Muistoksi murheeni, juoskohot hyö!
 Jos eivät asetak kuuluisan pylvän,
 Niin hyö tok' osottaa kiitoksen työn.

CHARLOTTE.

SANAUKSIA *).**I.****Agnes Louise Godenhjelm.**

Nuori kuin heinä, kaunis kuin keväinen kukka,
 Kasvoit sie koria, korvessa: Suomessa, suloinen juur.
 Ihana tyttö! taivaat ei tainna olla sinua ilman;
 Sen eestä ottivat hyö, moastakin, omansa pois.

II.**Ulrik Wilhelm Hasselblatt.**

Ystävä! vieraisa maissa myö tutuksi tultiin, ja
 kohta
 Rakkaus ratkeis, ja ystävyys yksinään jäi.
 Kuolema rikkoi sun rintais, mutt' henkeisi heiti;
 Tuonelan turviin yhtyivät ystävät toas!

*) Ennen painetut Otavassa I. p. 221—223, 266; 326 II. p. 162.

V.

Thymareta.

NOSSILTA.

Voi pahuus, kuin soreeks' oil' tehty *Thymaretan*
kuva!

Silmästä paistaapi hyvyys, ja hiljaisuus myös;
Piskakin heilutti häntäns', ja katteli kuvaan,
Luullen ett' häänkiin nyt entisen emäntäns' näi.

VI.

Sapfo.

NOSSILTA.

Vieras, jos *Sapfoa* nähäksis soisit? Charíteisten
kukkaa. —

Käy Mityléneen, kauniimpaan kaupunkiin ast';
Sano, ett' Lokreisten moa myös synnytti hä-
nelle siskon,
Nimellä *Nossis*: runojoin nimikko. — Mää!

VII.

T y t t ö .

Taivaan tyttö! huuleis on hunaja, kieleis on
mettä,

Suloinen suusi — tulinen silmäisi on;

Josma sun poveiskin näkisin! tuopa on kaikista
kauniin;

Poveini polttaapi tuo, mielyttää mieleini juur'. —

Huivili *)

Minä olen poika, jot'ei surut paljon paina;
 Vilpiä ja hilpiä — niin olen minä aina.

Mutta enmä aikoin tulek, olla eneän teällä,
 Sillä vaimot valehteloo paljon minun peälle.

Ämmät vanhat äykkäävät, ja nauraa pahat naiset;
 Ja ne nuoret vaimot ovat, kaikki, samallaiset.

Josma oisin, jonkun kerran, joukossakin päissä!
 Siitten tuosta torutaan, ja akat ovat äissään.

Josma jollon, korttiloissa, onneani koitan!
 Siitten tuostaik torutaan — jos kohtakinma voitan.

Josma jollon ottaisini tyttöäin mun luokse!
 Siitten tuosta pauhataan, ja puheet kylään juoksee.

*) Ennen painettu Otavassa II. p. 317, 318.

Mitäs minä tuosta huolin? Tuo mun viinain tänne!
Minä pulloin pullistan, ja elän niinkuin ennen.

Eihään siihen tullekkahan tekämistä kenen!
Piikoja ma pitelen, ja likistän kuin ennen.

Minä heitä kuiskuttelen, muiskuttelen muuten;
Syläilen, ja hyväilen, käsillään että suuten.

Tulek tänne tyttö rukka, likemmäksi muutais!
Niinmä saisin suikutella sinun pientä suutais.

Josko mummo murahtaa, jos toruu vanhat naiset,
Sanok heille että ne oil, nuorra, samalaiset!

Vanhat peätään puisteloovat, muisteloovat miel-
tään —

Mitäs siitten nuorten ilot torutaan ja kieltään?

Niin ne tuolla teköövät, ja niin ne teköö sielläik;
Niin on ennen eletty, ja niin eletään vieläik.

Koulumestari *)

(Suomennettu).

Pojat laulaa, yhtenäin.

A, B, C, D, E, F, G,

H, I, K, L, M, N, P;

Q, R, S, T, V, X, Y:

A, B, C, D, E, F, G

Koul'mestari.

(Käissä kepillään).

Pojat, rukat, näyttäkee!

Jottapa kerran voitten A, B, C.

Ell'ei paremp' käyk, kuin koitan —

(Kiitänkö mä, vaiko moitan)

Niinmä selkeän, teillen, annan!

Nurkkaan teijät seista pannaan —

*) Lauletaan kuin: ”*Kära gossar! Låten se, att J då engång lären A, B, C.*”

Pojat, laiskat, näyttäkee —

Jottapa kerran voitten A, B, C,

Ei niin, ei niin! Ei niin, ei niin!

Niin pä! niin pä! No nyt kävi hyvin kyll!

Pojat rukat, elkeä pelkeä!

Enmä vielä annak selkeän;

Voan jos teitä naurattaapi,

Niinmä teijän korvat roapin!

Piiskata mun teijän täyt';

Tottapa silloin myöski paremp' käyp'!

B, A: be, be! B, E: be, be!

B, A: bi, bo! bu, ka, ke, ke!

Ko, ku, — No tavaa paremp' sie!

B, A: ba! B, E: be! B, I: bi! B, U: bu!

K, A: ka! K, E: ke! K, I: ki! K, U: ku!

B, A: be, be! B, E: be, be! B, A: bi, bo, bu!

Ka, ke, ki, ko, ku —

No tavaak paremp' sie!

Minä vähä tästä työst'
Tavaan ainaik ite myös —
Paremp' sian paimenna!
Niin on, talvell', vapana.
Seista yhtenään ja pauhaa,
Eikä soaha tunnin rauhaa;
Opiksipa selkeän pannaan —
Tuhmat pojat pirull' annan.
Vähäik' siitten palkaks' soan
Ka, ke, ki, ko, ku.
Mänkee hiijen pisahan!

Viina-Virsi *).

(Isäntä laulaa.)

Pieppäs pikar' pivossais,
 Puhuk pullois luokse!
 Viina kiehuu kiassais,
 Voahi moahan juoksee;
 Kahok, kuin tuo juoma-härkä
 Vetelööpi viinan märkeä —
 Juokaam', Juokaam',
 Veli-kullat — juokaam'!

(Vieras laulaa.)

*Nyt on pulloin tyhjä toas,
 Ei ouk mitä juuaan;
 Nyt on kulkkuin kuiva toas,
 Kunnek' toista tuuaan.*

*) Lauletaan kuin: "Här är ock en fyllehund!
 Mina bröder — Lambo." &c.
 Sampo.

Paha olla tässä hä'ässä!

Ei ouk suussain, eikä peässä —

*Juokaam', juokaam',
Veli-kullat, juokaam'!*

(Isäntä toas, toisellen.)

Otak kuppi kätteheis,

Elä häntä heitä;

Olet seuran-pettäjä,

Jos et seuraak meitä.

Juoppas, juoppas juoma-ratti,

Huuhteleppas huuleis, matti!

*Juokaam', juokaam',
Veli-kullat, juokaam'!*

(Toinen.)

Sep' on -mulle vaikiä,

(Elä enää anna)!

Kuka jaksaa kaikkia,

Pulloi' suuhun panna.

(Kaikki yhteisesti.)

Et ouk poika, jos et koita

Että pulloaisi voittaa!

Juokaam', juokaam',

Veli-kullat juokaam!

(Vieraat, yhdessä.)

Ite ompi isäntä

Hunajaa ja mettä,

Joka aina lisentää

Viinoa kuin vettä.

(Isäntä:)

Kiitos olkoon monin ker- Eip' ouk vieraassakaan
ran, syytä,

Tuhatta tuhannen ver- Joka juop', ja toista pyy-
ran tää;

(yhteisesti:)

Juokaam', juokaam',

Veli-kullat — juokaam!

Juoma-Laulu *).

No sinä uljas miesi — joka istut siinä,
 Mikä sinun nimeis? sanok mulle sen!
 — Tuos on sinun lasiis — tartuk siihen kiini!
 Panek sitä pohjaan, hyvä kultainen.

Elä seästäk sit', voan tyhjennäppäs pois!

Kyll' toista välleen

Saisit jälleen,

Jos tuon jois't.

kertaus:

Elä seästäk sit', voan tyhjennäppäs pois!

Kyll' toista välleen

Saisit jälleen,

Jos tuon jois't.

*) Lauletaan kuin: "*Vänskap är en planta, ganska svår att finna*". &c.

No puhuk pullois luokse, laulak lasin eäreen!
 Juo sun tyttöis muistiin! — hyväillä sit' soat,
 Jos sa panet pohjaan, jos sa täytät meärän;
 Jos sa tuota hyljää — hyljää hään sun toas,

Sillä tiijät sen, ett pettur' petetään —

Ja jok' ei ryyppää,

Se on syy-pää;

— Se on hään!

kertaus

Sillä tiijät sen, ett' pettur' petetään —

Ja jok' ei ryyppää,

Se on syy-pää;

— Se on hään! juo! juo! juo! juo! juo!

(Hänen juuessaan laulaa siihen toisetki.)

auks'! auks'! auks!

No nyt on viina suussais, nyt on mieli peässäis,
 Nyt oot sinä soanut viisautta kyll'!

Muista sinä voan, ett' toisill' annetaan;

Ja jok' ei sitä

Puolta pitä,

Hään ei soak. —

kertaus.

Muista sinä voan, ett toisill' annetaan;

Ja jok' ei sitä

Puolta pitä,

Hään ei soak. —

Kapakkaan marssi *)

Lähkeämme nyt laulamaan,
 Laulumme lausumaan!
 Kaikk' on kavuilla kaheltu,
 Joka kolkka kolisteltu —
 Ei ouk muuta jälellä,
 Jälellä,
 Kuin kapakka mäellä.

Tuoneppa tuo kulkoo tie.
 Joka meit' kapakkaan vie.
 Sinnek polkemme pojamme,
 Siinä juomme joukkonamme.
 Käykee sinnek joka mies,
 Joka mies,
 Kuin on tässä, kuka ties!

*) Lauletaan kuin: "Äiti, sanon minä sull,
 mikä tuska ompi mull". &c.

Siinä olvet koitellan,
 Viikset viinaan voitellaan.
 Siinä soamme hampain vastek,
 Siinä soamme huulein kastek,
 Siinä soamme mielellä
 Mielellä
 Mehun mettä kielellä.

Niinpä muutkin teköö! Nuo
 Pakanat ja papit juo. —
 Pojat juovat Pohjan moalla,
 Lapset Lapihin rajalla,
 Suomalaiset Suomessa,
 Suomessa,
 Kallistaavat pullonsa.

Sillä moa se kasvattaa
 Viinan viljaa Suomessa;
 Sill' ois suru, ja ei muuta,
 Jos ei kasteltaisik suuta

Jos ei löytyis miehellä,
 Miehellä,
 Jotakuta kielle.

Juokaam' pojat juokaam näin,
 Että kaupunki on päin!
 Huoneet käyköön ylin alan,
 Ite käymme neljin jalan:

Nukkumme, niin nähä soamm',
 Nähä soamm'

Uuvet kestit unessamm'.

Veisu *).*(Ruotista suomennettu).*

Jos tahot iloa nauttia, niin juo!
 Jos tahot vältteä tautia, niin juo!
 Sill' viinapa iloiseks' teköö sun mieleis —
 Mutta niin kauvan kuin liikkuu sun kieleis,
 Niin juo, ja laula! ja juo, ja laula, ja juo!

Jos Leäkärit kielteä sun juomasta, niin juo,
 Hyö makoovat itekkin juovuksissaan, ja juo —
 Mä kymmentä Leäkärii jo olen nähnyt,
 Ja kaikki on samalla tavalla tehnyt.
 Ja juo, ja laula! etc.

Jos sull' on yksi ystävä, niin juo!
 Out ystävyvess' pysyvä, ja juo!

*) Lauletaan kuin: "*Min son, om du vill sällheten
 nå, så drick*" &c.

Taputak tyttöis, ja ann' hänell' suuta,
Ja jos sinä soat, niin tiek vielä muuta.

Ja juo, ja laula! etc.

Jos olet vanha ja voimaton, niin juo!

Jos olet nuori ja naimaton, niin juo!

Sill' juoma vanhallen voimoa lisää,

Ja nuori ei tarvihtek neuvoa iseä.

Niin juo, ja laula! etc.

Jos olet isältäis talon soanut, niin juo!

Jos noapurit ovat sen velaks' ta'anut', niin juo!

Sill' juoman aineet sull' moasta kasvaa,

Etk' tarvihtek viinasta rahoa maksaa

Niin juo, ja laula! etc.

Tuomari pännänsä viinahan kastaa, ja juo —

Riivali talonpojan asiaa vastaa, ja juo —

Kas' herra, kuin hyvin hään asians' käynteä;

Koska hään, rahalla taskunsa täyhteä.

Ja juo, ja laula! etc.

Sotamies tappelee niin kuin poika, ja juo —
 Ja kuin hänen vihollisensa voittaa — hänen juo;
 Hoavat ja kunnia-merkit hänen kantaa,
 Sielun, ja syämmens, likoillen antaa,
 Ja juo, ja laulaa! etc.

Pappi se soarnaa kyll' voimastaan, ja juo,
 Hään soalins' pitäjält' toimittaa, ja juo —
 Juustot ja pellavat rouallens' kantaa,
 Ja sielunpa autuuen sairailten antaa,
 Ja juo, ja laulaa! etc.

Lukkari pitäjäll' häissä käyp', ja juo —
 Hään suonta iskee ja laulele, ja juo;
 Viinalla kurkunsä karkaiseepi,
 Ja pyhänä, kirkossa, parkaiseepi,
 Ja juo, ja laulaa! etc.

Mittar' hänen tikkujaan pistelee, ja juo —
 Hään pyyki-kiviä viskelee, ja juo —
 Hään pituuden, syvyyven, levyyven mittaa

Ja ketjujen jatkoksi veäntelee vitjat,
Ja juo, ja laulaa! etc.

Nimismies rästiä kantelee, ja juo —
Hään lehmän korvia leikkelee, ja juo —
Välisten antaa hään viikon aikaa,
Ja sitten hään laittaa ett' vasarat paukkaa,
Ja juo, ja laulaa! ja juo, ja laulaa, ja juo!
(*Muihen tekemä*).

Turun Tulipalo *).

(Syys-kuun 4:nä ja 5:nä päivänä, vuonna 1827).

Tuli on Turussa turmiön soanut;
 Vallatoin valkia, vahinkot suuret.
 Kirkot ja kartanot, tornit ja muurit,
 — Kaikki on koanut.

Tuulikin tuli, ja paiskaisiin paloon,
 Tuiskutti tulta, ja riettaanna riehui.
 Leimaus lensi kuin lempo, ja liehui
 Talosta taloon.

Kulki kuin kulo, ja, kulmasta kulmaan,
 Suojatkin suurimmat suikkaisi suuhun;
 Kaluisi kiviä, puraisi puuhun,
 Jumalan julma. —

*) Ennen painettu Otavassa II. p. 318—320.

Karsast' oil kahtoa turhoa työtä —
 Kaupunnin kauhistus, armotoin suuri,
 Kauniimmat kavut oil poronna, juuri
 Raunioin myötä.

Voi tätä kauheaa syksyistä yötä!
 Vaivaisten valitus, huuto, ja luulo —
 Itku, ja parku, ja kujerros kuuluu
 Rantoja myöten.

Ei ollut majoa monella sa'alla!
 Vainioll' vanhatkin kumoonsak-koataa —
 Murheissaan tuhannet panihin moata
 Kylmällä maalla.

Luoja, sun lahjais ja kuriis on lässä —
 Yhet jos koroitat, alennat toiset!
 Parhaimmat pajarit, pahimmat loiset,
 Nukkuivat tässä.

Orjat ja Herrat ei eroit'tu toistaan.
 Tekivät sovinnon viha ja vaino.

Ylpeys tässä, ja tässä se kaino —
— Tapaisi toistaan.

Aura, kust' tieto, ja viisauen valo,
Valaisi moata, ja laveast' loisti;
Kirjat — jotk' asiat vanhimmat toisti,
— Kaikki ne palo.

Hovrätin seästöt, ja Oikeuen kätköt,
Kaikki ne tuperoi tuhvaksi välleen;
Tuli ei suvanna suojoa kellen.
Hirmuiset hetket!

Kirkkokin kuuluisa (Suomessa suurin)
— Mokoma laitos, oot päiviäis nähnyt!
(Tuli jo muinonkin turmiois tehnyt)
— Hävit'tiin juurin.

Tornikin, jota niin kauniiksi tehtiin,
Kusta jo kuparin sointua kuultin *);

*) Niin kuin muistamme niin soitti kellon-soittaja kelloansa, tässä hirmuisessa tulipalossa, kunnekkaitte muuttui mustaksi, tornin palaaissa.

Jota juur' vanhaks' ja lujaksi luultiin,
Lieskana nähtiin.

Ilo se muuttuupi murheeksi välleen!
Muinoisat muistot!... Voi autuas aika!
Kaikki on kavonna. Ainoast' paikka
Löytyypi jälleen.

Jota Juntamies, ja muutkin julkaisut

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..
... ..
... ..
... ..

SUOMENNOKSIA

BELLMANISTA.

UNIVERSITY OF TORONTO

LIBRARY

Carl Michael Bellman on kaikista kuuluisin, ei ainoastaan omassa moassaan, mutta, uskallamme sen sanoak, monessa muissakin maissa, näistä hänen mielen-vietteleveisistä, sukkela-luonnollisista ja meitä aina huvittavaisista lauluistaan. Tosi on kyllä, jott'ei hän laulannut muusta kuin viinasta ja tyttöidistään; mutta mistäpä ne muutki ovat laulaneet, ellei näistä wineista? Monet tuhannet ovat näistä jo runoilleet, kuitenkin niin ne parhaimmatkin heijän lauluistaan ovat aikaa voittain muistittamme murenevana: voan niin kauvan kuin Ruohtia vielä missään puhutaan, niin on Bellmaninki laulut ei ainoastaan muistettavana, mutta aina yhtä miellulliset, kuin koska heitä synnytettiin.

Aika ei annak tässä myöten laveaammastik puhua heijän luonnostaan; toki muistutamme, jott'ei heitä ainoastaan piek lukea — heitä piteä laulella, tahi kuulla laulettavana. Sillä laulut (sanat) ja laulantonsa, eli heijän nuottinsa (soitto) ovat niin yhteen-juotetut, ett'ei heijän käyk eroittaminen. Ne ovat yhdessä kuin henki ja ruumis: otak heistä yhön pois, kummin tahansa, ja sulla on ainoasti roato jälellä. Mutta eipä vielä sillä kyllä! Heijän piteä

myöskin käyttelemän (ageras); sillä mejän piteä ei ainoastaan korvallamme kuulla, mutta myös silmälämme nehä heijän käyttämistä, jos mielimme heitä ymmerteä.

Niin kuin kaikki mainiot älyt ovat arvattavina eärättöminä tahi käsittämättöminä ja määrämättöminä henkellisinnä jalouteina, niin on myös Bellmanki, ja hänen tekämä-laulunsa; joihen arvon oivaltamishen ei yllyk mieli joka miehen, ja joihen ei synnyk, eikä ouk syntynynnäkään, muihen kieliin sovittaminen, senki suhteen jotta ovat Ruohin puheiseen niin yhteensulatut, että hajoavat jos kerran heitä siitä eroitetaan *). Kuitenkin olemme uskaltaneet miten-kuten Suomalaisilleki lukioillemme soaha heijät tievyiksi, jos ei muuten niin toki koitteeksi. Olemmekin jo havainneet, että kussa tapaamme heijän henkensä (ei sanojansa) siinä sitä Suomeksikin käypä paremmin toimittaminen; mutta kussa sanojakin ta voittaisimme, siinä (heijän käsittämisellä) kavotamme heijän henkellisyytensä.

Bellmanin laulut ovat kaikki iloisat ja lystilliset, ja jos hänen leikki-puheensa toisinaan olisikin vähä ehkä irstainen ja irvisteleväinen, niin se ei siksi ol-

*) Tok' löytyy muuan joukko hänen lauluistaan kääty Saksan, Juutin ja Hollannin kielillä.

lut ruokotoin tahi hävitöin. Sillä jos joku sana tuli häneltä vähän liijaksikin sanotuksi, niin se mäni kuin tulikin, kesken puheen; ei siitä ollut sen koommin, tuskin jos kävi korvihimme. Paihti sitäkin, niin koska hään, lauluissaan, otti kuvaellaksensa Peä-kaupunkissa halvan ja alhaisemman kansan mieltä ja luontoa, heijän pitojansa, tapojansa, ja huvitukseansa, niin oli arvattavanakin, että jos tahtoi tarkoin tehdä, hänen piti nouattaman heijän puhettasakin; ja ett'ei kaikki sanat silloin puntariin pantu, eikä mitattu voaksalla tahi voakalla — liijoinkin koska suurin joukko hänen lauluistaan synnytettiin viinan tiloissa, ystäviensä joukossa, miten voan peätyi ja juohtui mieleensä, ilman kauvan oattelematak, ilman paperiinki panematak. Heitä koottiin, muistettiin ja kirjaan pistettiin perästöpäin, minkä taisivat; mutta suurin joukko, ehkä parhaimmat heistä ovat kavoneet ijäksi.

Älköön yksikään luulko, meijän, näihin lauluiin suomentamisella, harjoittavan tahi kehoittavan viinan juontiin! Poisipa sitä nopeemmin heillä poistettaisiin, vähenettäisiin, ellei varsiin hävitettäisiinki. Niin kuin juopuneiten kujeet soattaa meitä monesti kyllä ehkä naurattaa, mutta tympeyttäävät meitä kuitenkin juomaan rupeemasta, niin soattaapi myös juoma-laulutkin meijät mielytteä, jotka, elävinnä

tauluinna, kuvailevat silmissämme juomarien elämä-laitaa, voan silläkin jo varoittaavat meitä rupeemasta heijän poluillen.

Bellman oli syntynyt Tukhulmissa v. 1740, 4 Helmik. ja kuoli samassa kaupunnissa v. 1795, 11 Helmik. 55 vuotta elättyään. Hänen vaimonsa, Catharina Hermonia, kuoli vasta tänä vuonna, 90 vuuen vanhana. Sen suurempata virkoo ei ollut miehellä kuin kirjuttajan Numero-Arpauksessa (Nummer-Lotteriet), ja siinäkin toisella toimitti ammatinsa. Hovi-kirjuttajan nimittämistä oli annettu hänelle kunniaksi Kuninkaalta Kustaa III:lta, joka paljon oli häneen mieltynyt. Aikanansa jo kerran ünoutettu ja moneltakin moitettu, kunnioitettiin häntä Juhlallisesti, koska 26 Heinäk. 1829, Kuninkaan ja kaiken peäkaupunkin lässä ollessa hänen muisti-pytväsä, tehty Byströmiltä, Kasarista, kuvaellen häntä rintoansa myöten, isommaisuuessaan (i Kolossal) asetettiin hänen kunniaksensa Kuninkaallisessa Tapiolassa (Kongl. Djurgården).

Minkä puolesta Bellman, lauluissansa, aina kuhtui ihtesek Fredmanniksi, ei tunnetak; sillä nimellä hään on tullutki enemmän ehkä kuulluksi.

Muovits *).

(Suomentama Fredmannin Lauseista N:o 28).

Muovits piti tehtämän-

-pä Oppivaksi kohta;

Rupeis lukiin lähtemään

Grammatica contracta.

Voan ei tok'

Hic, haec, hoc

Pystynyt sen peähän.

Juuvak olttapa hään kok';

Ja joi ett' luultiin jeävän.

Siinä istui tuskissaan,

Ja hikoill' joka oamu;

*) Lauletaan kuin: "*Movitz skulle bli student, han Upsala betrakta*".

Viinaa sill' oil kirstuissaan,
Kuin rupeis lukiin *amo*.

Miten joi —

Olvi, toi

Voitti koko miehen.

Teki mieli piikoloi'n,

Ja läksi tipo-tieheen.

Suutuksissään otti hään-
-pä Puffendorff ja Grotius,
Paiskoi seinään mänemään,
Niin julma kuin Stygotius.

Lauloipa ---

Huus' werda!

Kapakallen kantaa

Lexicon, colloquia,

Ja Zophin *varianta*.

Kolmin miehin aivoit hyö *)

Jo Helsinkiinpäin männä;

*) Nimittäin *Muovits*, kumppalineen.

Mutta jäivät kaiken yön-
-pä Kapakkahan tänne.

Muovits voan,
Turkissaan,
Istui penkin peähän;
Joi niin hirmuisest ett' hään
Oil vähin siihen jeähä.

Ruvettiinpa jutteloon:
Jos tavaksipa kuuluu
Juomarillen muuttelo
Elämä-laitan muullon?

Ja ja ei,
Hoi ja hei!
Yks' ja toinen huusi.
Muovits kysyi: "mitenpäin?"
Ja kaikkii suututt' uusi.

Siitten toasi väitettiin,
Jos eroitus lie suuri,
Koska viinoo keitettiin,
Ja koska juotiin juuri?

Niin ja näin,

Toisappäin

Huusi yks' ja toinen.

Muovits huusi: "tuokaas tänn'-
-pä viinoo viel', jos voineen.

Kolmas aineh --- lempo ties'!

Jo peämies lullin-lallin;

Ja sen puolustaja myös-

-ki koatui mullin-mallin.

Fredman, hään

Tuli tänn',

Tyttölöihen kanssa;

Ja ne oppineetpa ne,

Ne häpeis puheitansa.

Äsköinen Tanssi.

Suomentaminen Fredmannin Lauseista N:o 62 *).

Corno... Muovits nyt Sarvensa koittaa,
 Sois' ett' kaikk' jo valmis ois.
 Tanssiksi kauniisti soittaa,
 Huilunsa rasvalla voitaa. ... *Corno*.
 Hypeä, ja huutaa, ja väitteä,
 Kirveet ja kihvelit heitteä —
 Kaikki nurkkaan viskoo pois:
 Tuolit hään seinistä lykkeä,
 Pöyvät ja penkitki pyyhkeä —
 Kaikk' hään paikkoillensa sois'.

Corno... Mitäspä kahtelet noita?
 Katto ja seinät, Tolvana?

*) Lauletaan kuin: "Movitz valihornet broberar" &c.

Tauluja, maita ja soita,
Kirkkoja, kaupunkiloita. ... *Corno.*

Kauniist' on kahtoa kyllä,
Tyttöjä, helmukset yllä,
Tirkistellen — nähä soat.
Nuoret ja vanhatpa lässä,
Kaikki hyö näköövät tässä
Selväst' mitä luetaan.

Corno ... Kahoppas kattohon, nui!
Niinsä, tuollaik, nähä soat
Päiviä, tähtiä, kuita,
Poavia, Piru ja muita. ... *Corno.*

Goliath, viisas ja viekas,
Kantavan käissänsä miekkaa,
Ohtaan Taavi'in osaja;
Absalon pajassa takoo,
Ahasveruspa makoo
Estrin hoaroin nojassa.

Corno ... Neätkös nuo seihtemän laihaa
Nautaa, jotk' on laihoissa?

Siinäpä Noakin laiva,

Corno... Kappas kuin sataapi aivan!... *Corno*.

Siinäpä Tuhma ja Viisas;

Siinä Prohveeta Elisa,

— Rattaillansa, taivaassa.

Pistäppäs lasiais silmiin!

Niinpä soat samassa ilmin,

— Kuin Susanna voiton soa.

Corno... Muovits hään kahteloo näissä;... *Corno*

Päreet palaa, huilut soi.

Sulhainen näkyypi väissä,

Corno... Piiska ja rukkaiset käissä!... *Corno*.

Piirakkain kystä ei ole;

Neitoiset, rinnassa solet,

Valmistaiksen — minkä voi.

Kaikki ne tanssia varttuu,

Porstuvaan väki jo karttuu;

Tanssi alkaa — kuulkas hoit

Corno... Muovits nyt sarvensa hoitaa —... *Corno*

Jopa polskan panoo tuo;

Alullen soaha hään koittaa,

Corno Kuules kuin somast' hän soittaa!... *Corno*

Iskeäpi silmänsä nuottiin,

Puhaltaa — jalkapa puottiin.

Kass' kuin polkee! — Hullu tuo!

Nutussa ukkopa liikkuu,

Sarvensa hampaissa kiikkuu;

Corno Kynttilät, ne palaa — nuo.

Corno... Kaikkupa kuuluupi parve'in, ... *Corno*

Valaistuna tupa ois.

Ukot ne kontaa kuin karhut,

Corno Kukin hyö paristaan harhuu... *Corno*.

Piijoista, muutammat — hienot;

Muutammat, ynsät ja vierot,

Corno Suutuksissaan lähtöö pois.

Muutammat seisooovat eän'täk,

Corno Hansikat sormiinsak veäntää,

Corno Ottais nuuskun — josma tois'n.

Corno... Avuksi! Nenäis jo eäntyi — ... *Corno*

Rupeek ringiin — rupeek näin

Lassilan Anni jo seäntyi,
 Pojillen nauruksi keäntyi ... *Corno*.
 Kenkäisi ainapa löyhkää,
 Kuhnustat, kompsaat ja öyhkää,
 Tuikki musta allappäin.
 Nauhaisi lierut on poikki,
 Pitäppäs käsiäis oikeen!
 Pieppäs rinkiin, pieppäs näin!

Corno ... Niistäppäs nenäisi, linkist'!
 Kannak kauniisti sun peäs!
 Tytöt jo tunkeiksen rinkiin,
 Laittaiksen, heittäiksen, minkiin ... *Corno*
 Juosehvin morsian, tuolla,
 Karkaapi Nikkarin puolla;
 Jalat viistot — etkös neä?
 Sonnassa sormet ja hyppeet.
 Lurjus! Kah, kuinkas sa hyppääät?
 Etkös vähäik' viihikkään. —

Corno ... Ruvetkee kaikki yht' aikaa,
 Alust' aina loppuun ast'!

Liena, jo omaisi kaipat?

Mitäspä tuosta sa paipat? ... *Corno.*

Hämmennös soapi jo vallan,

Pujotkee käsien alla!

Liisa piikain; — Huutti-pas!

Ehippäs piikojais tuolla

Kavulla, moalla ja suolla!

Lyö sen pirua suuta vast'!

Corno ... Seppäpä, miehistä mieru,

Käyp' ja ähkää, pyytää, ja juo;

Paijasta, nauhat ne lieruu,

Ainapa mahallen vieruu ... *Corno.*

Kah! kuin hän hyppeä kuin haukki,

Housuinsa nappi on auki;

Käet koukussa! — hyipä tuo!

Hattunsa nurinpäin veänteä,

Sinne ja tänne sen keänteä;

Ukot tuolle — nauraa nuo.

Corno ... Hyppikee pojat, kuin katti!

Rinki juoks'koon niin kuin köys'.

Heikutak, keikutak Matti,
 Varoitak seinät ja katto! ... *Corno*.
 Peästäppäs Suutari rinkiin,
 Mestari tulkaappas linkist'!
 Sarvet soittaa, tanssi käyp'.
 Sorkkaksi eiltäisi heitäk!
 Eläppäs potkaisek meitä!
 Viulut vinkuu, pulloin täys'.

Corno ... Väkipä porstuvaan keräyk,
 Peästäk Krouvari — sisään tänn'!
Hyväpä sukuiset Herrat!
Teijänpä muistiksi kerran. ... Corno.
 Seisok, kuin pyssyt ne paukkaa;
 Armahin muistiksi — kaukaa!
 Juoppas Suutar'! Jouvuk tänn',
 Tomu tuo lakkeiseen juoksoo,
 Pölyynä uksesta tuoksuu.
 Riskist' rinkiin! ... keännek sen.

Corno ... Ruvetkee kaikki yht' aikoo!
 Alkaappas nyt kaikki, hei!

Muovits pä vähäistä vainki
 Voijetta sarveisi saiki! ... *Corno.*
 Tytötpä kannoillaan kolkkaa,
 Häpiä! miten te solkkaa;
 Voi tuo vuohi, minnek veit!
 Katos kuin lattiall' laukkais',
 Silottu silkissä, raukka!
 Niin kuin kuikka, siipineen.

Corno ... *Sep' on mun morsiain, koira!*
Onko hään kuikka? — Ompa niin!
Soakelin vietävä orja!
Vielämä luitaisi kovjan. ... Corno.
Hänestä henkeni annan,
Sinulta, perhana, pannaan
Peätäis halki! — Ovet kiin'!
Täss' oot kuin perkele merrass',
Olet kuin hiiroinen tervass'!
 Ulos lakki jo viskattiin.

Corno ... Pahuuspa, kuules kuin paipaat
 Ja lakistaan larmin soap.

Muori jo ottaapi vaipan,
Tytärpä omansa kaipaa ... *Corno.*
 Tukasta Nikkarin soapi,
 Silmät ja korvia roapi;
 Tuloo nöyräks', samassa.
 Kynttilät sammuksiin löivät,
 Eukkopa poiki kuin söivät,
 Puristettu eis ja taa.

Corno ... Kaikkipa rinkissä piirii,
 Laskeppas nyt lavullen!
 Maikkipa hyyeä kuin hiiri,
 Lenteä ja liehuu kuin viiri ... *Corno.*
 Hiisi, kuin pyörähti häntään!
 Paitapa, kahto kuin lenteä;
 Poika, pahuus, sai jo sen.
 Älkeäpäs mistäkään virkaa!
 Heretkee tansista, sirkut;
 Nep' on luotu surmaksemm'.

Selkeänsä soamisestaan *).

(Suomentaminen Fredmanin 31 Lauseesta).

Kah, Muovits! Mikäs sua vaivaa?
 Sun turkkiis on turvonnut toas.
 Sun sierameis juoksoopi aivan
 Kuin virta. — — — Voi, turkainen, toas!
 Viel' henkissä veikkojais lienee;
 Voitathan sa vastuksiais. —
pong pongtuli, pongtuli Tais?
 Niin soitappas vielä!

Soas täst', otak ryyppysi! — Vasta
 Sa pakiset paremmin toas;
 Ja, viinalla, partaisi kasta!
 Se virvoittaa mieleisi toas.

*) Lauletaan kuin: "*Ack Movits hvi står du och gråter, så hungrig och frusen och stinn*" &c.

Vai lempoko sisujais polttaa?

Ehk' viina ei hyveäkään tie — — —

pong pongtuli, pongtuli Lie?

Niin otathan oltta!

Jos silmäis lie puhki? — Vai vielä!

Ann'olla, viel' kalvoss' on luut. —

Voan missäs out ollut? — Vai siellä,

Kuin tappelu-koiratkin muut!

Niin avaappas silmäisi, kulta,

Ja kahok nyt pulloisi päin!

pong pongtuli, pongtuli Näin-

pä terveeksi lultu!

Se lohtuttaa mieleemme aina,

Kuin turvamme tuttaviin päin;

Paak lakkisi — peähäis sen paina!

Kah, miksi sun potkittiin, näin?

Etkös sie siitt' pitänyt puoltais,

Kuin kävit niin kehnosti kiin'?

pong pongtuli, pongtuli Niin,

Niin lausuppas suotta!

«Oil Syys-kuussa kymmenees päivä,
 «Voan vuosi — en muistakkaan moar’!
 «Oil pilvessä kuu, mutta päivä
 «Oil pouta, vaikk’ satoi ves’-koar’.

«Se oli — jos muistaneen oikeen —

«Se viho ja viimeinen «No?»

«pong pongtuli, pongtuli Jo

«En muistakkaan oikeen.

«Ma tapaisin, ehtoolla, kerran-
 «pa neijon, jonk’ silkiss’ oil peä;
 Sen hoastatin vähäisen verran —
 «Sain tietää kust’ kotoisin hään.

«Hään asui kah, maltappas aikoo!

Siin’ kolkassa Sanonko jo?

«pong pongtuli, pongtuli No!

«En sanoisik vaikka — — — —

«Ja kallella, kanteleen kanssa,
 «Ma jänkytti jälestä juur’;
 «Voan Neitoni, viekkauellansa,
 «Hään luikastiin porttihin suun.

«Voan ikeän kuin siihen hään seisakt',
 «Jo tulipa rutkaleh muu,
 «pong pongtuli, pongtuli Huuh!
 «Mun syväni keikakt'.

«Hään ärjäis «mun tyttöni heitäk»!
 «Ja, samassa, korvallein pain*».
 «Hään kiljais: «vai vieläkö's väitää?»
 «Ja silloin jo toiselle sain.

«Niin siinä hään seisoi ja potki,
 «Ja koplotti hameet ja muut. —
 «pong pongtuli, pongtuli Huut'
 «Kaikk', sorttana, solki.

«Mitäspämä taisinka muuta
 «Kuin kapsuttaa kanteleen peäll';
 «Ma soitin, vaikk' suruiks' käv' suutain,
 «Ja murehtin muutakin teäll'. —
 «Vie hitollen, mokoma leikki!
 «Sen, piru, jo kynsisek vei — —

*) Pain tahi pani. (Norjan Suomea) samaten tui,
 oil (tuli, oli).

«pong pongtuli, pongtuli Ei-
«pä syntynyt, Heikki!

«Hään vei mylta tyttöni, roisto;
«Sen konnan ma korventaa sois'n.
«Hään haukkui mun «urjuk'si.» — Oisko
«Tuo kumma, jos henkiltä pois
 «Ma ottaisin semmoisen miehen,
 «Joka minun kultani vei?
«pong pongtuli, pongtuli Hei!
 Pois läksinpä tiehein.

Tuli-palosta *).

(Suomentaminen Fredmanin Lauseista N:o 34).

Mikä kurjuus, tuolla kaulla!

Lasit rikki, katto pois;

Kukko puhteellaan jo laulaa,

Rumpu kuuluu kulmass' toiss'.

Hoipa! Hoipa! pitkin moata

Huuto käypi ainiaan.

Varttuissaan

Vettä soahaan,

Kellot soipi aina voan.

Kirkon torni tuolla paistaa,

Kuumottaapi kaiken yön;

Heinissäpä, tallin laessa,

Toruu akat tehyn työn.

*) Lauletaan kuin: "*Ack hvad för en usel koja, spräckta rutor, brutna läs.*" &c.

Akkunassa kissa naukuu,
 Hiiren syöjää hirmuttaa;

Samassa

Koirat ne haukkuu,
 Itku, nauru, tarjona.

Pumput suihkii, piiput säihkyy,
 Hirnuu hepo aisoissaan;
 Moa vapisoo, ruiskut räiskyy,
 Kaikk' on veen jo vallassa.

Miehet, joukottain, ne kiikkuu,
 Juoksoovatten tänn' ja sinn';

Varkaatkin

Tässä liikkuu.

Pelko, pakko, yläisin.

Kahtokaapas, kuin on kaita
 Tie ropakko, kurainen;
 Roastuvanki toinen laita
 Pohtuu, tuolla, itekseen.

Akkunastaan vanha vaimo,
 Kurkistellen, irvistää —

Silmissään
 Viha ja vaino;
 Paljas peä on, etkös neä?

Seinän vasta, neät, jos' lystät,
 Kärryt, pantu pystyyn päin;
 Rikkinäisestä lyhystä
 Suitsuu vielä kynttiläin.

Tien ravissa, makoo tuolla,
 Juopunutkin jouto-mies'.

Kuka ties
 Taitaa kuolla?
 Otak häntä huonehes't

Kiukoon kivet antaa löylyt,
 Raunioistaik näistä soat;
 Tulen liekit, vesi-höyryt,
 Yltä ympär leimahtaa.

Tässä, Muovits! Mikä paukeh?
 Tulen voarat, miekkoin kanss',
 Vallallans'.

Kova ja lauhkee
Vaimoin parku, lastens' kanss'.

Siinä talo, kuss' on portti —
Ryypätäänpäs kerran vielä!
Ilot itkumme jo sorti,
Syntyypi jo toinen miel'.

Ukko Muovits naurahtaapi,
Pullostansa vielä juo —

Kohta tuo
Sanan soapi,
Tullak tuonelan jo luo.

Naurahtaa kuin piikit, pyssyt,
Teällä teköö toimensa;
Piikoin rievut, herroin myssyt,
Vieri toinen toisensa.

Tuolla makoo hujan-hajan
Hameet, huivit, kauhtanat!

Kohta soat
Toisen majan,
Toiset tilukset ja moat.

Kannak kauniist' kanteleisi!

Jopa palaa toinen puol';

Otak kanssais mantteleisi,

Ja tuo vanha karmi-tuol'!

Sarven, torven, minkäs löyvät,

Kannak kanssais mitäs soat!

Jumalat

Auttaa köyhät;

Äläs huiluis unohtak!

Niinkuin muinon uros Troijan,

Riensi Muovits portistaan;

Huilut, hailut, mitkä voijaan,

Soatti valkian voarasta.

Tuli tukkahan jo tarttui,

Niskaan ruiskusta jo sai;

Hui ja hai!

Vesi parskui,

Kylmäks' kyllä tunteek tais'?

Moanpa voivat, onnet teijän

Ompi turhuus, tyhjuys voan!

**Köyhyys, kurjuus, tämä meijän,
Välleen muuttaa majansa.**

**Muovits pistiin olvelahan;
Siellä tuopin velaks' pyys';**

Ryypäys —

Polvillahan.

Nukkui siihen köyhäisyys.

Viinan-Juoja *)

(Suomentama Fredmanin Lauluista N:o 10).

Juuva kaiket pitkät yöt,
 Eleä hulluin kanssa!
 Moassa on matalat työt,
 Päivill' vaivojansa.

Empä huolik mistäkään,
 Jos voan saisin jotaik peä'an!

Jotaik peä'an!

Jotaik peä'an!

Jotaik peä'an!

Jotaik peä'an!

Kunnek mieli taipuu,

Miesi rukka vaipuu.

*) Lauletaan kuin: "*Supa öfver klockan tolf*" &c.
 Äsken painettu "*Suomessa*" 1847, N:o 12.

Isän vanhan takissa,
 Rikkinäinen retki,
 Juomarien parvessa
 Juonma joka hetki;
 Pulloni on aivan uus!
 Oamll', päiväll', illan suuss',
 Illan suuss',
 Illan suuss',
 Illan suuss',
 Illan suuss',
 Otan minkä voinen,
 Niinkuin ykskin toinen.

Jospa nousis' isäni
 Vielä hauvastansa,
 Niin hään sanois: "poikani,
 Juoppas minun kanssa"!

Veli kulta! Sanoisin,
 Mielellä sen tekisin;
 Tekisin,
 Tekisin,

Tekisin,
 Tekisin,
 Siitten jouvuk välleen
 Levollesi jälleen!

Josma rikkaaks' joutuisin,
 Saisin rahat kanssa,
 Tottapa ma jouluksi
 Kävis'n kellon kanssa.
 Ostaisin kuin moni muu,
 Uuet kenkät, sukan suut;
 Sukan suut,
 Sukan suut,
 Sukan suut,
 Sukan suut,
 Uuen karva-lakin,
 Ja paremman takin.

Mutta kuivaa kulkuinen,
 Karsinoipi kaula;
 Ukot, joutukaapa tänn'!
 Juokeepas ja laulaa. —

Suosiolla, rauhassa,
Viimeisen jo ryydyn soan,
Ryydyn soan,
Ryydyn soan,
Ryydyn soan,
Ryydyn soan,
Siitten miesi nukkuu,
Viinoissansa hukkuu.

Juopuneen horajamista, telmätessään *).

(Suomentaminen Fredmanin Lauluista N:o 62).

Ei puhettakaan!

Sill saakeli soikoon — kuin suuttuisin voan,

Niin penkit ja pöyvät, ja taivas ja moa,

Ne pelkäis,

Ett' selkääns'

Hyö kohtapa, jokainen, soa.

Ei Pohjolan portto, eik' hiijenkään väki,

Ne pystyneek minuun, kuin viinoa laskussain näki.

*) Lauletaan kuin: "*Aldrig ett ord, för ta mig tusan tunnor bänkar och bord*" &c. Tässä kuvailaan muka sitä reuhoamista, milt'ei tappelemista, kuin syntyy, koska isäntä hyvin jo juovuksissaan, ja välistenkin horajaissaan, tahtoo pakottoo vieraitansa ylenpalttiseen juomiseen; ja koska nämät kokeevat, hänen kiini-pitämisellensä, esteä turmi-oita tekemästä. Äsken painettu "Suomessa" 1847, N:o 10.

Peikko, tuo väitteä,
 Heitteä,
 Peitteä
 Meitä.

Kyllämä kuritan tuon!
 Pois tieltäin,
 Pois tieltäin! :|:
 Jos et' sä puolloisi juok.

Olkaappas vait!
 Saakeli soikoon — jo selkäisi sait!
 Paukutan peähäis, ett' halkiaa luu.
 Niin tuokaa,
 Ja juokaa!
 Sill' Bacchus ei suvaihtek muu.
 Hattuisi näin!
 Kallellaan, kohallaan, — takoapäin! —
 Ja nuttuisi pois! Jotta näkisi kaikk',
 Ett' tämäkin työ onpa saakeli kova ja vaikk'. —
 Yksinki pappi,
 Tappi,
 Nappi,

Sappi —

Totta moar' — kaikkipa nuo....

Pois tieltäin,

Pois tieltäin! :|:

Jos et sa pulloisi juo.

Juopuneen valitus *).

(Suomentaminen Fredmanin Lauseista N:o 23).

Äitini kulta! kuka sun soatti

Vuoteelle isäni?

Siinäkös sitten yksissä jo moattiin?

Voipa poloini!

Halaisit vanhan;

Vaivani kannan

Sinun tähteisi;

*) Lauletaan kuin: "*Ack du min moder, säg hvem dig sände*" &c. Tämä laulu, onki kaikista Bellmanin lauluin-laitoksista, mejän mielestämme, kauniin, syvä-luontoisin ja synkkä-sanaisin. Kuvataan muka, hänessä, juoppo-lallin surkuteltavata ja meitä hirmuttavaa mielen-luontoa, koska hään, selväpeässä, turmelustansa katuvainen, kiroillen syntymisensä, päivittelöö tätä onnetointa elämän laitoa, mutta kuitenkin haluttaa häntä heti toas, hillihtemätäk, entiset himonsa, kunneikka hään viinalta vähittäin virvoitettu, siihen jo unouttaa surunsa ja mieli-murheensak, ja jälleen toas, juovuksissaan, humala-ricmuillaan rehettelöö.

Koskas sa huiskit,
 Leikit ja kuiskit,
 Virkist' vereni.
 Maht' piteä itekseis
 Neitsykäisyyteis!

Kutti, sun vuotees ja sänkyis-värkki,
 Kussa sun neitsyys jätti!
Kutti, sun silmäis ja sun piikuus-merkki,
 Joka isäin petti!
Kutti, kuin kantoi
 Kihlat, ja antoi
 Suostumuksensa!
Kutti, kuin läksit
 Sänkyyn, ja — täksi
 Vuoksi — haluilla!
 Vai liekös saunassa,
Minun synty-moa?

Uskollisuutta en kahok miks'kään,
 Kuttipa vanhempain!
 Tässäpä, pitkällään, nyt makoon yksin,

Hyvän levon sain!

Kenkäni nätti,

Riepu ja rätti,

Paita mustana;

Huivi ja takki,

Karvatoin lakki

On mun turvana!

Mun ruumis syyhytteä;

Nostappas mun peä!

Kylmät on käteini, ja seäret laihat,

Puisteloo kaikki luut;

Vaipuuvat moahan, eikä mitään taijak,

Kahoppas nuo muut!

Silmäini, veikot,

Ovat jo heikot,

Huonot kaikki tyyn';

Eikä mun kaula,

Jaksakkaan laulaa —

Mikäs siihen syy?

Liekös viinaa viel'?

Tekisi mun miel'.

Janottaa minuu — joisin kuin härkä,
 Vaikkapa mitä voan;
 Olenki juoppo — vaikk' en viinan märkeä
 Olek soanutkaan.

Köyhä jos kohti,
 Ryyppeä tok' tohtii;
 Kulkku, kultani!
 Kaikissa retkiss',
 Kuoleman hetkiss'
 Kastan suutani;
 Ja, vaikka kuolen nuon —
 Vieläik siitten juon.

Luukut jo peästä'än, avaavat oven,
 Sänkyt jo heitetään;
 Tähtipä koilta painetaan moan poveen,
 Pilviin peitetään.

Päivä jo paistaa,
 Tornit ne loistaa,
 Ilma kaunis lie —
 Missä mun housut?
 Tässäpä rousit,

Jotka krouviin vie.

Enkös siis' viinaa soa?

Kuolen janosta. —

No, niin mä tahon karaista mieleini!

Horjua sinneppäin;

Nytpämä voijan kulkuuni ja kielein,

Kaikki jäsenein'.

Hurraapa huuta!

Nyt ei ouk muuta!

— Koatak laskuun, hoi!

Nytpämä voinnun,

Luonnun ja toinnun,

Enkä pelkeäk noi...

Tuo tänn' viinasi!

Kiitos kultaini. —

Moattuais, kiitän! Kostelen niitä,

Jotkapa häissä joi;

Kätkyni tekiäki hyvin kiitän!

Siihen hirren toi.

Voimasi kiitän,

Tekojais siitten,
 Vanha isäni!
 Jospa me taisimm'
 Tavata, saisimm'
 Ryyppeä viikonki.
 Tottapa juovuksiin —
 Joutuisit moar' niin.

O a m u l l a ,

Muoria kuvaelessaan *).

(Suomentama Fredmannin Lauseista N:o 39).

Myrskyt taukoovat jo pois —
 Ilma kaunis — kohta ois,
 Varjot väheneepi; —
 Päivä läheneepi,
 Pilvet kulkee,
 Sumun sulkee,
 Ilmoittaavat päivän, julki.
 Tuulet hiljain puhaltaa,
 Lehet kaikki liikuttaa;

*) Lauletaan kuin: "*Storm och böljor tystna ren*" &c. Äsken painettu Lentolehessä "*Suomi*" 1847, N:o 16. Herra J. F. Granlund on myös varsin somasti koitellut mukaillaa tätä Suomeksi, Laulussaan "*Kevät*," painettu Turussa 1845.

Hoavat kaikki huojuu,

Suot ja lähet kuohuu.

Tetret soittaa,

Ohjat, joita...

Miesi hevoistansa hoittaa —

Uunissapa

Palaapi jo

Risuja ja

Tikkuja. No!

Jopa velli-pata kiehuu —

Mies, jo tulellans',

Suuren tukan kans',

Piippu-nysällänsä liehuu;

Istuin kivellä,

Työmies, niitulla,

Lapiansa kohoittaa.

Krouvair soappaitansa soa,

Viina-pannuns' hivuttaa;

Tuoppiinsak jo tarttuu,

Ovessansa varttuu.

Piippu syttyy,

Ukko kiihtyy
 Kylän poikihin ja tyttö'in.
 Eukko, veräjässäpä,
 Painaa peätäns' käteensä;
 Sinnek tännek huojuu,
 Nukkuupi ja nuojuu.
 Päivä paistaa,
 Akka raiska
 Havaihtee, ja tuopin maistaa.
 Myllyssäpä
 Rattaat jo käyp',
 Kuulin ja näin
 Kujasta päin —
 Sepän takoomista, tarkast;
 Palkimellaan hään
 Paukuttaapi näin,
 Puoleksipa vaikka alast.
 Liehuu tulen kans'
 Vasarohillans',
 Laulain oamu-virttänsä.

Ilma raitis', — terveik tuo!

Pienimmätpä kukat, nuo

Jopa puhkiaavat,

Oamu-kasteen soavat;

Kauniist' loistaa; —

Lemun — noista

Etelätteretpä poistaa.

Mehtä, tuolla, sinittää,

Vuoret kaikki pimittää —

Roavaat kaikenlaiset,

Kylän lapset, naiset,

Käypi tuolla,

Soittaa suolla,

Soattaa karjan pohjos-puolla.

Kiurutpa, niin,

Liuhaavat nuo,

Kukkopaki —

Laulaapi tuo;

Havaihteepi koko luonto.

Uueks' voitoks' myös,

Uueks' kauniiks' työks',

Jott' ei puuttuis mitään näissä —
 Nousi Muovits jo,
 Otti värin, ja
 Istui taulunsapa luo.

Kappas muorin! — Minkäs neän;
 Nauha-myssy — kappas hään!
 Kukat povellansa,
 Piska polvillansa;
 Päivän varjo
 Tuolla kurja —

Voi tuo Muovits, mikä hurja!
 Voipa pahuus! Naurattaa . . .
 Kuin tuon rymän nähä soa —
 Hatun kanssa, peässä,
 Niinkuin herras-väessä;
 Neätkös tuota!
 Lykkeä luota

Käsiänsä, aivan suotta —
 Nisujaan hään
 Väistelööpi,
 Hyvästipä

Emäntäni

Olet kuvailutki tauluun.

Mutta, sanos sen, —

Miksi istuu hän,

Kanan kanssa kainalossaan?

Sy on, kultain, se

Ett' sen ystävä

Ukko vanha eleä viel'.

Vanha Jussi *).

(Suomenettu Fredmanin Lauluista, N:o 44).

«*Kuulespa, ukko! — Miten nyt on laita?*

«*Kuinkas sun akkais, armas, voi?*»

«*Kiitänpä nöyrästi! — Kuka sanoo taitaa?....*

«*Tuossapahan! — En sanook voi.*

«*Ja, ja, ja, ja! Mun murheeni on suuri!....*

«*Mierukkapa minä! — Viekas hään.*

«*Kaikki kummallen jo näytteä —*

«*Hitto hänen mieltäns' täytteä!*

«*Älä ouk tuosta milläänkään!*»

«*Mitäspä sitten mieltäisi nyt kaivaa?*

«*Toruuttenko toisinaan?*» —

«*Ei! Kuin ne tuosta puheet kerran saivat,*

«*Niin mullen aina nauretaan.*

*) Lauletaan kuin: "Gamla bror Jockum, klang vid denna rågan" &c. Painettu "Suomessa" 1847, N:o 6.

«Tuossapa on yks' koiran-silmä!
 «Toinenki, tuos' on, — pilkka-suu. —
 «Suutun kyllä! Jospa voisin,
 «Hiijen helvettiin ne soisin»!
 «Vähäpä *tuosta!* Eikös muu?»

«Voan, veikkoseini! *Liekös* sitten muita,
 «Kuin tuo yksi, armoissaan»?
 «Voi, veli kulta! Kuin metässä on puita,
 «Niin niitä tapaat aitassan.

«Itkenpä kyllä katkerasti
 «Poloinenpa poika»! — «*Mitäs* tuo?
 «*Täytäk pullois, toisen puolen!*
 «Kohta, kultainen, ma kuolen» —
Vieläpä vainen Tuoss' on, juo!!

Kuulespa, Jussi! Eikös annak suuta,
 «*Taputak leukais, lähtiissäis!*»?
 «Lämmittää kyllä lihaani ja luuta;
 «Sanoopi: «kahok ihtiäis!»!

«Lakkini, peähän, kauniist' laittaa;
«Mutta sill' on häjyt mielessään....
«Kukas, kultainen, tuon taitaa»?
«Juoppas vieläik? *Ei se haitak;*
«Riemussa vietäk päiviäis!»

Kortin-lyönti *)

(Suomentaminen Fredmanin Lauseista N:o 42).

Jo ma luulen, uskon sen,
 Sull' on vuoro, veikkonen!
 Sotkek kortit, jakaa sitten
 Meillen niitä,

Kultainen!

Ristii-ässään — jokos sait?
 Rouvan myös! — No oles vait. —
 Kuninkaspa paras teällä;
 Pistäk peälle!

Mitäs hait?

Muoriseni, kultainen, uotappas, uota!
 Pistäk tuota! Pistäk tuota!
 Pistäppäs nyt sen!

*) Lauletaan kuin: ”*Ren Calad jag spår och tror*” &c. Painettu, äsken, ”Suomessa” 1847, N:o 18.

Ulla sini-puvussaan,
 Hieno helma istuu voan. —
 Kaulallansa helmeet väilyy,
 Solet häilyy
 Rinnassaan.

Miten nyt on? — Heitäk sie!
 Hertta-rouva tilin vie.
 Viisi-silmäkin on tuolla,
 Toisten puolla!
 Miten lie?

Äläpäs sä kultainen huolikkaan tuota!
 Lykkeä luota, lykkeä luota!
 Kuka jakaapi?

Pata-kakkonenpa toi! —
 Heti Ulla senki soi;
 Hitto, eipä ässä puonnut!
 Eikä tuonut
 Voiton. Voi!

Kiitän nöyrimmästipä,
 Etkös sait jo ässän sä?
 Muistak, veikkoinen, niin meilläik

Oli eilläk

Voittoki!

Näytäppäs sie valttiais — lyö jotta pöllyy-

Heitäk, heitäk! heitäk, heitäk,

Heitäk heitä jo!

Ullan pienet sormet voan

Pilkistäiksen toisinaan,

Korttiloissa onnen antaa —

Voiton kantaa

Tossiaan.

Katos kuin tuo, silmillään,

Kahtoo tännek. Jopa neän!

Sormuksenpa sormessansa,

Nauraissansa,

Pitää hään.

Huuappas ja huu'a! Kas Muovits, tuo koira,

Viepi kaikki, viepi kaikki,

Korjaa käsillään.

Mutta kuulkaa, veikkoiset,

Avatkeeppas oven het'!

Talven pakkaiset — ne vaipuu,
 Pois jo taipuu
 Kylmimmät.

Muori Kaisa, katoppas!
 Tähet kiilteä taivahass' —
 Kuu jo tavallaanpa siitty, —
 Vesi riittyy —
 Kahoppas!

Viskooppas sa peälleisi, voatteisi, Ulla!
 Paha tulla, paha tulla
 Ehkä sairahaks'.

Lammilla ajetaan toi,
 Kuules kuinka kulit soi!
 Jeä se kesteä, kunnek' puhkii;
 Jopa uhkii!

Minkäs voi?
 Kahok varsa, voahessaan,
 Kultaisissa valjaissaan!
 Kuinka juostensa jo koipii.
 Ehkä voipii
 Vuoronsa!

Voi kahtokeppas tuonnek, kuin miehet ne ajaa —
Hyvin loaja, hyvin loaja,
Ympäir lampia.

Kappas ruunain! Kappas viel' —
Joll' on harjuistimet — siel'.
Kuin se, kaviollaan, keikkuu;
Etkös, veikko,
'Tekis' miel'?

Kennen sälkö, kilvan peäll',
Juoksoopi, kuin poro, jeäll'?
Jopa kuuleppas — kuin räikkyy!
Etkös säiky
Olla teäll'?

Pojatpa nuo luistaavat rantoja myötä;
Puolen yötä, puolen yötä
Niitä kiertelee.

Oriik tuolla, veikkonen,
Lenteä täyttä nelisin;
Pilku peä, ja jauho turpa,
Kaunis kurkku,

Kultainen!

Mutta valkoinen? tuo

Joka avannosta juo,

Kahok kuin se häntäns' heittää!

Kohti meitä

Silmäns' luo.

Kuules kuin nuo miehet — ne kiljuu ja huutaa?

Mitäs muuta, mitäs muuta?

Viinoa ne juo.

Suet ulvoo konsanaan,

Jopa sataa, kylmeä soan.

Oven kiini! Pistäk uuniin

Puita, suinkin,

Pistäk voan!

Neät kuin puihen latvat, täss',

Seisoo hallan huuhteless';

Vainiot ja pellot, huuhat,

Lehot, luhät

Iljanness'.

Kultaini, tuo laskuini jo vilut mun puistaa —

**Kehnomp' muista, kehnomp' muista,
Kohta kuolen täss'.**

**Kuules kuinka — seinän taa
Tuiskuu, ryöpyy, lunta sa'a,
Tuulet tuntuu, kuu jo kammoo,
Tähet sammuu,
Vuoronsa.**

**Tässä seurassa niin myö,
Kosk' on kolkko päivä, yö,
Viinan voimoapa kiitämm';
Otak siitä!**

**— — — — — Juo ja syö!
Muistiksi mun tyttöni, armani aina!**

**Kortit lainak, kortit lainak
Tuloo uusi työ.**

Bunojillen *)

(Suomentama Fredmanin Lauseista N:o 14).

Kuulkas Runomiehet,

Jännitkeepäs kielet!

Soitak kaikki — — — V.llo.

Väinämöiselle!

Jotka vaimon kiittää,

Kunnioittaa niitä,

Hyökin tehköön — — — V.llo.

Tätä mielellään!

Jotka juotten vanhan oloisen,

Teillen toivon peän hopiaisen — — — V.llo.

Kulkun myöski kultaisen!

Viulut kauniist' soikoon!

Viina-pullot voikoon!

*) Lauletaan kuin: "Hör J Orphaei drängar" &c.

Viuhak veikko — — — *V.llo.*

Viuhak hatullais!

Näytäppäspä töitäis,

Sull' on ystäväitäis,

Viina kiehuu — — — *V.llo.*

Öillä päivilläik.

Pullot käissä, somat soitot myös,

Kiitos vaimoll', viinall', kaikess' työss' — — — *V.llo.*

Joppas nyt, jos olet mies!

Runojaksi pyytät,

Tekojaisi syytät,

Aivon harvoin — — — *V.llo.*

Jotaik valmiiks soat.

Kullalleisi annoit,

Kihlojaisi kannoit,

Kuka arvaa — — — *V.llo.*

Sinun laulujais?

Panek hattuis peähäis, kultainen!

Viinan vilja on nyt voitollen — — — *V.llo.*

Kah, Cupido lapsineen!

Honkikoissa noissa,

Ukon leimahtaissa,

Venus tarjoo — — — *V.llo.*

Pullon pilvistään.

Sepä pilvill' istuu,

Labjojansa viskoo

Yltä ympäis — — — *V.llo.*

Meren niinkuin moan.

Voan ei veissä, mutta viinassa,

Onnelapa aina kukoistaa — — — *V.llo.*

Olek kultain iloisa!

Suloinen sen valta!

Ylältä ja alta

Pikair kiiluu — — — *V.llo,*

Kirkkain' kultana.

Muovoitteleis tässä!

Peäset murheistaisi,

Kuinpa muistat — — — *V.llo.*

Runon soittojais.

Kuvasi sa olet mielivän,

Kantavan kuparin nenöisen; — — — *V.llo.*

Olet kaunis näköinen!

Viina kaunistaa,
Ja sun nuoreks' soa;

Ota tavaks' — — — V.llo.

Soittaa viulullais!
Jollon tuoppiin koitat,

Vaivan toas sa voitat;

Pohjassapa — — — V.llo.

Onnen päiväis neät.

Onnekseispa vaimon mieluisuus,

Ja myös viinanki viljallisuus; — — — V.llo.

Juoppas runoilia uus'!

Kapraal Kuren hauvattaissa *).

(Suomentaminen Fredmanin Lauseista N:o 38).

Poisipa tieltä! Kah hosujapa, tupsupäinen,
Kirveellään liehuu: jo auki koko tie!

— — Kah piiparikin, viiksikkäinen,

Vaskisen huilunsak huulillen jo vie!

Rumpali paukkaa,

Pohto käypi eilläpäin;

Huutaa jo kaukaa:

Seisoppas näin!

Katoppas tuota! Kuin häijy käsiänsä heitteä,

Palikkaa viskoo, ja nahkaan paukuttaa;

— — Kaks' talrikkia toinen heistä

Paiskoopi yhteen. Yks' torveen puhalttaa.

*) Sillä laulannolla kuin: "*Undan ur vägen, se
hur Profossen med plumager*" &c.

Yksipä peuhaa
 Rautaisilla pellillään;
 Roiskaa ja reubaa —
 Teköö hään.

Kahoppas Pulliain! kuin tihjältään hään astus-
 kelee,

Itkeinpä lempiäst' — pehmyt-syväinen;

— — Ja perästäpä kiiruhtelee

Kiukas ja Liukas, ja tuokin Hyvöinen.

Jalkansa muuttaa,

Kiverinsä kantelee;

Kuules kuin huutaa:

Seisatkee!

Terveppäs Pohto! Etkös mummu neäk, kuin
 meillen

Silmänsä iskee, ja nauraa pilkan vuoks'?

— — Jo tahistaanpa hoipertelee —

Ett tu, ja ett tu, piek tahti, astuk luoks'!

Kass' kuin tuo narri

Ylpeilleksen lakistaan!

Valkoiset varret,
Soappaisaan.

Lehkolan Kaisa ikkunassaan itkeskelee,

Hempsiä, lempiä, kiero silmäns' kanss'.

— — Kanteleei sa kihnuttelee

Krouvairi — nauraa, ja soittaa viulullans'.

Hulkoisen leski

Kirjan kanssa, suruissaan,

Seisooi tässä

Juovuksissaan.

Siittenpä Suntia, siitten Uni-lukkair tuloo,

Krouvari Juolas, ja krouvair Pulloinen. —

— — Annas soittaa, jottas kuuluu!

Rumppali hyrrää, ja pauhaa yhtenään.

Vahinpa eissä

Kontaa Lukkair, huitissaan;

Kantavan, käissä,

Lapiansa.

Juonipa kulkoo. Veikko, kuk' on kuollut näistä?
 Kapraali Kurki, Hämeen jalka-väess';
 — — Ja sitten käypi, johto-väistä,
 Poikansa nuorin, törö-myssy peäss'.

Hään kirstun jälkeen
 Käypikin, ja sitten myös
 Juottaja Pälkäin,
 Ja papismies.

Ja Kapraal' Kurki hään heitti tupen miekkoinensa!
 Nyt hään on kuollut. — Vai, onko kuollut jo?
 — — Hään viimen mustutt' viiksiänsä,
 Maaliskuun toisena, männä vuonna jo.

Näyttäimme uhkeeks';
 Voan on turhuus elomme —
 Kurki, sun tuhkais —
 Kunnoitamme.

Perhana vieköön! Seiskee suorat! Oikaistatkee!
 Keännätitkee! — Kunniaksi, kiverien kanss'
 — — Olallenas! Soitatkeepas!
 Tarkoitak taivaaseen! Laukaiseppas kanss'!

Kurenpa seikat,

Kiitetäänpä viinan läss';

Kiitospa veikot, —

Vahista täst'!

Mä h ö i s e l l e .

(Suomentama Fredmanin Lauseista N:o 13) *).

Tokkopa kaikki jo ko'ossa lie?
 Myllärin Matti, ja Hotakka — sie?
 Junttilan Jussi? — Jo, teälläpä, mie!
 — Kaikki ko'ossa lie. —

Renkit ne huiskaavat hevoisillaan,
 Nyt tuloo vaunut, ja rattahat vaan —
 Vieraat tänn' tuppaailee parahaillahan!
 Kohta tanssitaan. —

Ouvot ja tuttavaiset,
 Miehet kuin nuokin naiset

Corno. — — — Kaikki jo on teäll'.
 Vanha Vauhkoin, vaimoneen,
 Mähöinenki miekkoinensa,
 Loatikkainen lapsineen,
 Joutsa joukkonensa.

*) Lauletaan kuin: *Nå ä nu alla församlade här &c.*

Tuossapa tuoki on — — tervek mies!

Laurilan isäntä! poikansa myös!

Eskolan emäntä — silkissä, ees'!

Takana, nauhoiss' ja vyöss'.

Tuossa on Muovits! — Kah, terveppäs mies't

Missäs out ollutki?.... Lempopa ties'!

Paitais on palava, hiukseis on hiess' —

Niinpä terveh mies.

Karhun on rukkaiset kätessä — neäts'!

Ilveksen nahkainen lakkikin peäss'.

Vehti on vyöllänsä, ruoska on käess' —

Rukkaisetpa neäts'!....

Neitoiset — kappas noita!

Kuules jo sarvet soittaa....

Corno — — — Tiina, vaimoväest,

Hyvin huonosti hään voi —

Jokos keännyit tautiin Tiina?

Poveis aukki! — tuokaas hoi —

Vähä saksan viinaa!

Laurilan Isäntä — ryypätään pois!

Rakkauen ruusut, ne viinoa sois —

Suupa jo peätyypi naurullen; ois
Valmis — kuinpa tois.

No Eerik Porka, paak lakkisi peä'äs!
Eläs sie seisok — kuin pahassa hä'äss',
Läheppäs sisään, ja vaimoinki väess',
Panek lakkiis peä'äs'!

Kintahat käteisi, hyypeäppäs mies!
Kättereks' tuletki, ehkäpä ties'?

Mähöisen miekkoinen seisooپی e'ess';

Hypeäppäs, nyt mies!

Mieltyypi hyvä suopa

Ukko on — aika juopa.

Corno — — — Jo on viereheis —

Keikuttelek häntä voan!

Miehuuttaisi, tuolle, näytäk; —

Ukko Mähöinen ei soa

Nähä miten käyttäit.

Puhallak torvellais, puhallak sie!

Erkko ei väliä, mistäkään, pie —

Kätensäک hiljallen helmoillen vie —

Ukko — — missä lie?

Kuuleppas, Mähöinen! kuuleppas hoi! —

Mitäs sä ähkäät, ja voihkaat ja voi'?

Tässäpä pulloisi.... lakkiis on toi!

Ryypätänpäs hoi —

Eläs sä, veikkonen, joutavia!

Tansissa toistapa luulla ei soa —

Kaikkipa tässä on kannuksissa —

Juuaanpas nyt vaan!

Kaikki tässä käypi laillen —

Soaha, ja olla vailten....

Corno — — — «Tok' — ei kuitenkaan?»....

Paipatatkos tuosta viel'?

Lyöppäs, häntä, suuta vasten! —

Mähöisenpä teköö miel' — — —

Riitaan — vaimoin lasten.

Eerikki Porka, no — jokos sa sait?

Lurila, Hotakka! — mitäs te hait?

Myllärin Mattiki, oleppas vait!

Kaikk' on kuitti, paitt'....

Missäs on viinain? Jo kellot ne lyö —

Vartiat huutaavat, puoless' on yö.

Seälsin tytöt, jo outtaavat hyö —

Jopa kellot lyö.

Tähet ne kiilteä, ja sammuvat pois —

Pilvessä yö, jott' ei nähäkkään vois.

Kohta jo mieltyisin eikö täss' ois

Tyttö, joka sois?

Vaimot, ja miehet, halua —

Minunki mielein palaa —

Corno — — — Jospa piijan tois!

Olen valmis! Jokos myö

Rakkauski mielein voittaa.

Veikot, tansitkeepas työ —

Annas sarven soittaa!

Mähöinpä veikkonen — mitäs sä teäll'?

Otappas ryypysi, pureppas peäll' —

Olet kuin susipa liukkaalla jeäll'.

Kiitos vaimo-väell'!

Jeä-hyvästeleminen,

Kesä-päivänä, suurustellessa, ruohistossa.

(Suomentaminen Fredmanin Lauseista N:o 82) *).

Istuppas heinikossa!

Ja otak kontistamme, jossa

Lie viinaa purakossa —

Ja jotaik eineeks', uskon mie.

Kappas kuin pullot paistaa! —

Ja viinaa heiss' on monellaista;

Otappas nyt ja maista —

Mikäpä heistä paras lie!

Ottakaa Työ,

Jopa nyt ruohikossa —

Juokaa ja syö!

Istuitek heinikossa —

Tähämpä ruetaan nyt myö!

Corno — — — Jo ruetaan nyt myö.

*) Lauletaan kuin: "Hvila vid denna källa" &c.

Katospa kuin on koria

Tämä paikka — aivan soria,

Lehtokin nuori, noria,

Se viherteäpi ihana.

Lehet, ne lipattaapi,

Kuin heihin tuuli puhaltaapi;

Varjonsak alla soapi

Myö istuitella suojaassa.

Otappas ja

Sinun pulloisi korjaa!

Juuaanpahan

Katospa kuin on koria,

Ja tämä paikka ihana —

Corno — — — On aivan ihana.

Käkikin istuu puussa,

Ja kukkuu, tuolla, salmen suussa;

Kiurukin lenteä tuossa —

Ylähällä taivaassa.

Talossa renkit puivat,

Ja kalat rannoillen jo uivat,

Jo suot ja moat on kuivat —

Ja nurmet nuoret iloisat.

Kohtapa soat,

Ehkä tässäkin kuussa,

Moa-omenat. —

Käki jo istuu puussa,

Ja tuopi suven sanomat —

Corno — — — Toi suven sanomat.

Jo ruohot kaikki voivat,

Ja tuomikot — ne kukkiloivat,

Paimenten sarvet soivat,

Ja iloitteloo koko moa.

Oriit ja tammat hirnuu —

Ja torpan tyttö voita kirnuu —

Viil'pytty' sill' on hirmu,

Ja muniakin jonkuu sa'an.

Pihassapa

Jopa siihen ne toivat

Leheksia —

Nyt ruohot kaikki voivat,

Ja hajottaavat lemunsa —

Corno — — — Hajottaa lemunsa.

Neitonen, toimessansa,
 Levittelööpi ruokiansa —
 Marjoja, maijon kanssa,

Ja muna-voita tarjoo hään.

Kass' kuin hään, tuolla, miehuu —

Ja, lusikoillaan, liukkaast' liehuu;

Kahvitki jopa kiehuu....

Ja piirakoitansakin neän.

Syyväänpähän,

Nytki tuomisiensa!

Mielellähän....

Neitonen toimessansa —

Hään eipä jouvak kiireistään.

Corno — — — ei jouvak kiireistään.

Soittakaa veli-kullat,

Kosk' on tuttuin tänne tullut;

Laulatkee niinkuin hullut —

Ja reuhatkaa, ja riemuitkaa!

Jo suurus-pulloin halaan,

Ryypyn — peälle ruoka-palan,

Toisen — syötyä kalan.

Viinan tilkkaa maistellaan!

Otetahan

Hänen muistikseen pullo —

Juokaa nyt voan!

Soittakaa veli kullat....

Ja ollaanpa nyt riemuillaan!

Corno — — — Ja ollaan riemuillaan.

Viimeiks' mä kiitän Teitä!

Ja soan jeä-hyväkseni heitteä;

Elkeä unohtak meitä,

Sulo, armas, kultani!

Kohta meill' ero tulee,

Ja mullaks' muuttuvani luulen;

Jopa tuonetar kuulen....

Kyselevän perästäni.

Tok', kuitenkin —

Ennen kuinpa tuo peitteä

Mun silmäni....

Viimeiks' mä kiitän Teitä,

Hyvästi nyt mun armani!

Corno — — — Hyvästipä kultani.

Ukko Noak.

(Fredmanin Lauluista N:o 35 *).

Ukko Noak, ukko Noak
 Oli kelpo mies!
 Kuin läks' arkistansa,
 Niin hään kohta, kanssa,
 Istutt' viinaa, istutt' viinaa,
 Missä moata ties'.

Noak souti, Noak souti
 Vanhan arkkinsa.
 Osti viina-pullot —
 Semmoisia, hullut,
 Nyt ne myövät, nyt ne myövät
 Juuvak kaljansa.

*) Lauletaan kuin: ”Gubben Noak, gubben Noak” &c.

Hään kyll' arvais, hään kyll' arvais
 Jotta miehetki
 Tahtoi juuvaksensa,
 Kuin eläimiänsä —
 Silläpä hään, silläpä hään
 Viinan kasvatti.

Eukko Noak, eukko Noak
 Oli kunnan nais!
 Antoi ukon juuva —
 Toista käski tuuva;
 Mistäs mie nyt, mistäs mie nyt
 Semmoisenki sais'n?

Ei hään kieltän't, ei hään kieltän't:
 «Kuules, ukko, hoi!
 «Olek juomastaisi!»—
 Ei! — Tuo armas naisi
 Antoi soaha, antoi soaha
 Minkä hään voan voi.

Ukko Noak, ukko Noak,
 Puna-poskillaan —
 Sill' oil pitkät hiukset,
 Parrat niinkuin viikset;
 Pani pohjaan, pani pohjaan,
 Joi ja lauloi voan.

Silloin syntyi, silloin syntyi
 Eleä maailmass';
 Soatihinpa kyllä —
 Eikä toisen silmä
 Katehtinut, katehtinut
 Niinkuin meijän moass'.

Muistin pullot, muistin pullot,
 Niist' ei tietynnä;
 Sanottiin ei laisin:
«Jos ma luvan saisin;»
 Ei! voan pohjaan, ei! voan pohjaan
 Pantihinpa niin.

Oppisten Laulu *).

KÖRNERILTÄ.

(Suomentama).

Myö oppiset, myö ollaan veikot!
 Voan mitkä olettenpa työ?
 Työ vanhat oletten jo heikot;
 Voan myöpä ollaan nuoret, myö. —
 Sill' murheet mieltämme ei painak:
 Myö, oppiset, on lystit ainaik — |:
 Myö oppiset, myö oppiset,
 Myö oppiset, myö oppiset,
 Myö ollaan lystit aina.

Ei kirjoissa ouk kaikki tieto!
 Sill' mieli, jok' on iloissaan. —

*) Lauletaan kuin: "Studenten äro muntra bröder" &c.

Monipa oppinut on mieto,
 Vaikk' luuloo viisas olevan.

Varottivatki ukko-vainaat;

Voan myöpä laulelemme ainaik — :|:

Myö oppiset, myö oppiset,

Myö oppiset, myö oppiset,

Me laulelemme aina.

Jos sota syttyis Suomen moahan,
 Niin sinnek myöki jouvutaan;
 Kuin miekkoja voan kerran soahan,
 Niin vihamiestä voitetaan.

Ei kourissamme paljon painak —

Myö urholliset ollaan ainaik! :|:

Myö oppiset, myö oppiset,

Myö oppiset, myö oppiset,

On urholliset aina.

Juuvaaan *).

(Suomentama).

Viel' meilläik nytkin myös,
 Kuin muinon, eletäänpä viel';
 Myö juomme, joka mies,
 Kuin kerran teköö miel'. —

Se puhek kuuluu aina voan:

Juop pois! juop pois!

Ja urot laulaa, iloissaan,

Jos tois! jos tois!

Sill viina voiman meilleik tuo,

Miks et siis pullois juo?

Vaikk' muuttuis Suomenmoa,

Ja vanhat tavat heittäis pois,

Vaikk' toiset — aina voan,

Ja uuet, meillen tois —

Niin janottaa kuin ennenkin....

Soas täst! soas täst!

Kuin ukon-ukon ukkookin

Soas täst! soas täst!

Myö juomme vielä — aina voan

Muistiksi Suomenmoan.

*) Lauletaan kuin: ”*I gamla Svea land, den satsen oförändrad står*” &c.

Ainehisto.

Suomi (soitannolla)	puoliskolla	1.
Suomenmoa (soitannolla)	„	3.
Suomesta pois-lähtyäni (soitannolla)	„	8.
Meri-mies (soitannolla)	„	12.
Suomalaiset	„	15.
Norjan Suomalaisissa, vuonna 1821	„	17.
Nyt ja Ennen (soitannolla)	„	19.
Vanha Koarlolainen (soitannolla)	„	25.
Tappelus-laulu	„	27.
Moansa pelastajalle	„	51.
Kalevan Tytär (soitannolla)	„	53.
Anna Maria (<i>Walter Scotilta</i>)	„	57.
Ruusu Orjan-tappuraisen (<i>Atterbomilta</i>)	„	59.
Harakan-varpu-heinä (<i>Atterbomilta</i>)	„	41.
Ilta-ruikutos	„	45.
Tähet ja Kuu	„	46.
Suun-anto (<i>Körneriltä</i>)	„	49.
Kosia	„	52.
Morsiain (<i>Kindiltä, Tarkka-ampujasta</i>)	„	55.
Frithiofin Sota-laki (<i>Tegnériltä</i>)	„	57.
Frithiof tuloo kuninkaan Ringin tykö (<i>Tegnériltä</i>)	„	65.

Katteni-Rouvan *Hedvig Helena Ramsayn*
hauvalla puolisk. 69.

Sanauksia:

I. Agnés Lovise Godenhjelm	72.
II. Ulrik Wilhelm Hasselblatt	72.
III. Petter Reinhold von Törne	73.
IV. Rakkaus (<i>Nossilta</i>)	73.
V. Thymareta (<i>Nossilta</i>)	74.
VI. Sapfo (<i>Nossilta</i>)	74.
VII. Tyttö	75.
Hulivili	76.
Koulumestari	78.
Viina-virsi	81.
Juoma-laulu	84.
Kapakkaan marssi	87.
Veisu (<i>muilta</i>)	90.
Turun tulipalosta, vuonna 1827	94.

Suomennoksia *Bellmanista*:

I. Muovits	105.
II. Äsköinen tanssi	109.
III. Selkeänsäk soamisestaan	118.
IV. Tuli-palosta	123.
V. Viinan juoja	129.
VI. Juopuneen horajamista, telmätēs- sään	133.

VII.	Juopuneen valitus	puolisk.	136.
VIII.	Oamulla, muoria kuvaelessaan	„	142.
IX.	Vanha Jussi	„	148.
X.	Kortin lyönti	„	151.
XI.	Runojilen	„	158.
XII.	Kapraal' Kuren hautaissa	„	162.
XIII.	Jeä-hyvästeleminen, kesä-päivänä, surustellessa ruohostossa	„	172.
XIV.	Mähöiselle	„	167.
XV.	Ukko Noak	„	177.
	Oppisten laulu (<i>Körneriltä</i>)	„	180.
	Juuvan	„	182.

Erhäys.

Puoliskolla 69:llä seisoo: ”*Sitter i högen, högättad höfding;*” lue: ”*Gullmanig fåle Skinsaxe drager.*”

Pienempiä paino-virheitä — oikaisekoon Lukia.

Alkaus.

Ainapa surunki sanoja soahan, . . .	puoliskolla 69.
Anna Maria, jo hämävät helviää, . . .	,, 37.
Ei makeempoo ouk kuin rakkaus, . . .	,, 73.
Ei puhettakaan! Sill' soakeli soikoon, . . .	,, 133.
Ennen eli jokainen, kuin asian oil laita, . . .	,, 19.
Harakan-varpu-kukkainen, keolla seisoi . . .	,, 41.
Istuppas heinikossa, ja otak kontistamme, jossa	,, 172.
Jo ma olen Suomesta tullut, Savon moasta . . .	,, 8.
Jo ma luulen, uskon sen, sull' on vuoro . . .	,, 151.
Jo valmis on sun heä-pukuis, silkistäpä sininen	,, 55.
Jos tahot iloa nauttia, niin juo! . . .	,, 90.
Juuva kaiket pitkät yöt, eleä hulluin kanssa	,, 129.
Kah, Muovits! mikäs sua vaivaa? . . .	,, 118.
Kaunis tyttö, josma sais'n sanan sulta aivan .	,, 43.
Kuules, kuules kuin ma laulan, Suomenmoa . . .	,, 3.
Kuules mun Emoini, kultasein, kuuleppas, . . .	,, 33.
Kuulespa, ukko! miten nyt on laita? . . .	,, 148.
Kuulkas runomiehet, Jännitkeepäs kielet . . .	,, 158.
Lähkeämme nyt laulamaan, . . .	,, 87.
Ma olen nuori, verenipä pohtuu suonissain . . .	,, 49.
Mielessänipä minä kannan murheen, . . .	,, 52.
Mikä kurjuus tuolla kaulla, Lasit rikki, katto pois	,, 123.
Minä laulan, laiha poika, miten täss' on laita	,, 17.
Minä olen poika, jot' ei surut paljon painak . . .	,, 76.
Muovits nyt sarvensa koittaa, . . .	,, 109.
Muovits piti tehtemänpä oppivaksi kohta . . .	,, 105.
Murheet oil meilläik muinon, Suru suuri . . .	,, 23.
Myrskyt taukoovat jo pois, Ilma kaunis . . .	,, 142.
Myö Oppiset, myö ollaan veikot, . . .	,, 180.

Niin poika jos sull' syän lie, vanhojais nouata	„ 31.
No sinä uljas miesi, joka istut siinä . . .	„ 84.
Nuori kuin heinä, kaunis kuin keväinen kukka	„ 72.
Nyt hän purjehti pois meren aukioillen . . .	„ 57.
Pieppäs pikair pivossais, puhuk pullois luokse!	„ 81.
Pojat, rukot, näyttäkee — jottapa kerran voitten	„ 78.
Pois lähkem' pojat laivoihin, jotk' mieli . . .	„ 12.
Poisipa tieltä, kah hosujapa tupsupäinen . . .	„ 162.
Ring kuninkas, rahillaan, jouluna olta joi . . .	„ 63.
Ruusu kulta, perho loatii, illan hämärtellessään	„ 39.
Sota on syttynynnä, linna on piiritynnä . . .	„ 27.
Suomi istui, suru-suulla, kielen vieraan tiellä	„ 1.
Suomessa muinonki juotiinpa niin	„ 15.
Surutkee Suomessa kaikki,	„ 73.
Taivaan tyttö, huuleis on hunaja,	„ 75.
Tokkopa kaikki jo ko'ossa lie,	„ 167.
Tuli on Turussa turmion soanut	„ 94.
Tähet ne paistaa ainakin moahamme tänn' . . .	„ 46.
Ukko Noak, ukko Noak, oli kelpo mies . . .	„ 177.
Viel' meilläik nytki myös kuin muinon . . .	„ 182.
Vieras, jos Sapfoa nähäkseis soisit,	„ 74.
Voi pahuus, kuin soreeks' oil tehty	„ 74.
Ystävä, vieraissa maissa myö tutuksi tultiin .	„ 72.
Äitini kulta, kuka sun soatti vuoteelle isäni?	„ 136.

Luetteleminen

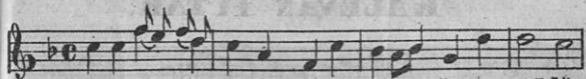
niitä Ruohtalaisia Lauluja, jotka tässä on tullut suomennetuksi, tahi laulannonsa puolesta käytetyksi.

Ack, Movits! hvi står du och (af Bellman) p. 118.
Ack, hvad för en usel koja (af Bellman) . . . 123.

<i>Ack du min moder! säg hvem (af Bellman)</i>	„ 136.
<i>Aldrig ett ord, för ta mig tusan (af Bellman)</i>	„ 133.
<i>En blyg viol (af Atterbom, mel. af Nordblom)</i>	„ 41.
<i>Gamla bror Jockum, klang vid (af Bellman)</i>	„ 148.
<i>Gubben Noak, (af Bellman)</i>	„ 177.
<i>Gullmanig fåle (af Tegnér, mel. af Crusell)</i>	„ 69.
<i>Götherna fordomdags (mel. af Stieler)</i>	„ 15.
<i>Hulda Rosa (af Atterbom, mel. af Haeffner)</i>	„ 39.
<i>Hvila vid denna källa (af Bellman)</i>	„ 172.
<i>Här är ock en syllehund, mina bröder lambo</i>	„ 81.
<i>Hör i Orphaei drängar, (af Bellman)</i>	„ 158.
<i>I gamla Svealand, den satsen oförändrad står</i>	„ 182.
<i>Jag är så ung, min blod så het (af Körner)</i>	„ 49.
<i>Kung Ring han satt i högbank (af Tegnér)</i>	„ 63.
<i>Kära gossar låten se, (mel. af Mozart)</i>	„ 78.
<i>Min son, om du vill sällheten (af Wallerius)</i>	„ 90.
<i>Movitz skulle bli student, (af Bellman)</i>	„ 105.
<i>Movitz valthornet proberar (af Bellman)</i>	„ 109.
<i>Nu han sväfvade kring på det (af Tegnér)</i>	„ 57.
<i>Nå ä nu alla församlade här (af Bellman)</i>	„ 167.
<i>O yngling, om du (af Lidner, mel. af Geijer)</i>	„ 31.
<i>Ren Calad jag spår och tror (af Bellman)</i>	„ 151.
<i>Sköna flicka tillåt mig, (mel. af Mozart)</i>	„ 43.
<i>Stjernorna blinka (ord och mel. af Sjögrén)</i>	„ 46.
<i>Storm och böljor tystna ren (af Bellman)</i>	„ 142.
<i>Studenter äro (af Körner, mel. af Pacius)</i>	„ 180.
<i>Supa öfver klockan tolf, (af Bellman)</i>	„ 129.
<i>Under bröstet bär jag en smärta</i>	„ 52.
<i>Undan ur vägen, se hur profossen (af Bellman)</i>	„ 162.
<i>Vi bundit ihop (ur Friskyttan, mel. af Weber)</i>	„ 55.
<i>Vänskap är en planta, ganska svår att finna</i>	„ 84.

SUOMI.

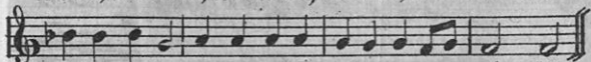
7.

Suomi is-tui, suru suulla Kielen vieraan tiel-lä.

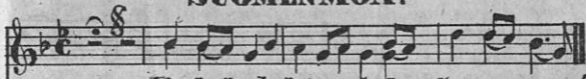

Annas, kultai-nen, mun kuulla, Mierukka, sun mie-leis!

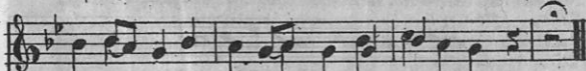
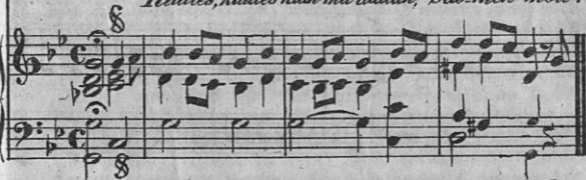

Onkos sulla, Niinkuinmulla, toivo tus-ta vie-lä?

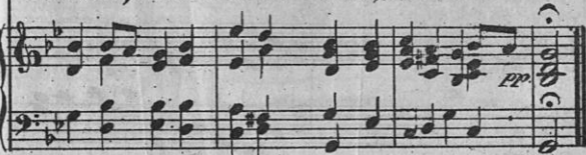
SUOMENMOA.

Kuules, kuules kuin ma laulan, Suo-men moa!

Kuules, ktu.les kuin ma laulan, Suomenmoa!

KALEVAN TYTÄR.

Kuules mun Einoini, kulta-sein, kuuleppas, laskek minu

ke.tollen käymään! Vieläpä niin, Pie-suus

kiin! Olithansa ke.tolla öyläin.

VANHA KOARLOLAINEN.

Surullisesti.

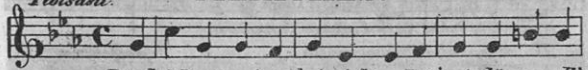
Surheet oit meillä muinon, suru suuri Suo-mes-sa

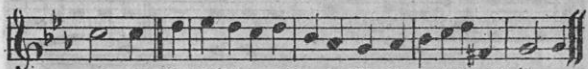
Laa, ti, lu li- lu li- tu, laati laa- ti, laa.

MERI-MIES.

Iloisasti.

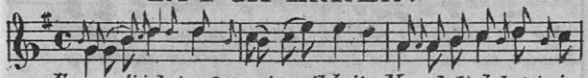

Pois lähkem' pojat laivoi- hin, Jotk' mie- lö me- rell'

männä; Ja jok' ei pystyk vaivoihin, Niin jääköhönki lämne.

NYT JA ENNEN.

Ennen eli jokainen kuin asian oit laita Nyt on kukin kelvotoin ja

ita- ra ja saita, La- ti- ti- ti, la- ti- ti- ti, la- ti- ti- ti laa- ti

La- ti- ti- ti la- ti- ti- ti la- ti- ti- la.

4. SUOMESTA POIS-LÄHTYÄNI.

Jo ma olen
Jo ma olen

Suomesta tullut, Savon maasta samonna;
Tii - russia ollut, Pohjan maita poljen nu.

Nyt mä michun me-rel - lä Liehun laineen cä rällä:
Kuules, kuules, kul - tai - nen, Milloin ko - tiin tultainen?

- Uusia Suomalaisia Lauluja, C. A. Gottlundin** kirjuittamia. Painettu Helsingissä 1846, N:o 1—6. (Kirjattain kuin ostetaan niin soapi heijät halvemmalla) kappalettain — 6.
- Saarna** Laskiais-sunnuntaina pietty Juvan kirkossa v. 1820, *Matth. Gottlundilla*, Painettu Turussa 1821 — 5.
- Försök att förklara Caj. Corn. Taciti** omdömen öfver Finnarne, jemte en öfversigt af deras fordna vidskepelse. Ämnadt såsom ett bidrag till upplysning i Finnarnes Historiska fornhäfder, af *C. A. Gottlund*. Stockholm 1834 1: 3.
- Försök** till en omarbetad **Finsk Tolkning** af Apostlarnes Sändebref, jemte anmärkningar öfver nu brukliga Finska öfversättningen; af *Matth. Gottlund*, Åbo 1821 . . — 52.
- Kustroff och Woronitscheff**, eller de båda Brottslingarne. En Rysk berättelse från förra århundradet. Öfversättning från Finskan af *C. A. Gottlund*. Stockholm 1833 — 26.
- Prosten och Kyrkoherden *Mag. Jak. Boethii* Bref, om **Finuarne i Grangärdet**, med Noter och Tillägg af *G—nd*. Åbo 1821 . . . — 6.
- De Proverbiis Fennicis**, Dissertatio; P. I. Auctore *C. A. Gottlund*. Upsaliae 1818 — 25.
- Väktaren**, Tidskrift för Läroståndet, af *A. A. Laurell*, 1847, Ista Årg. Ista Häft. . . — 40.
Hela årgången, bestående af 4 Häften, . . . 1: 50.
- Några Ord uti Kyrkan och Skolan**, af *A. A. Laurell*. Helsingfors 1847 . . — 10.

C. A. GOTTLUND.

Maksaa:
50 kop. Hop.
